

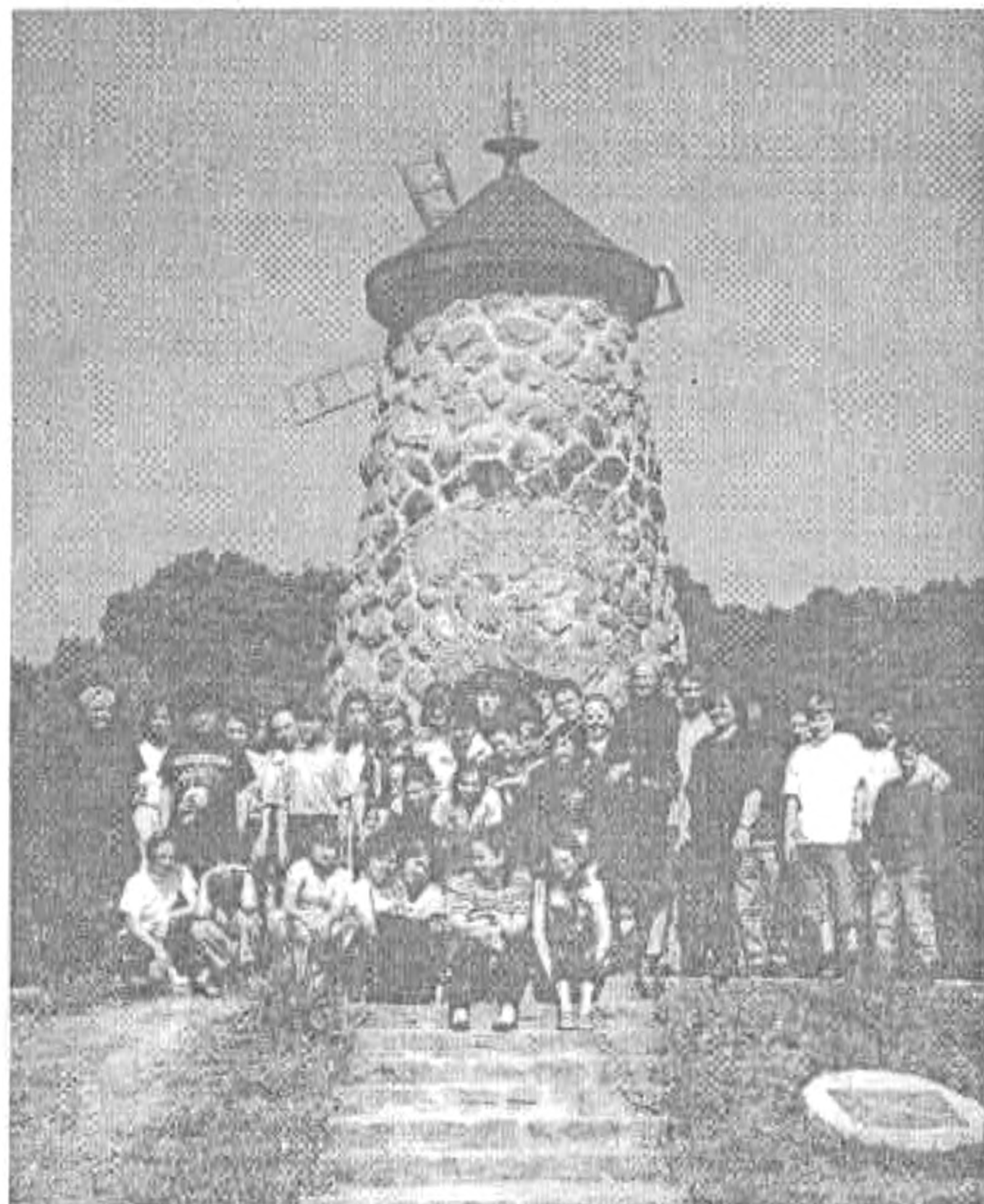
Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2002. július

Ára: 100 Ft

VIII. évfolyam, 7. szám

Kishegyesiekkel Magyarország közepénél

Babits Mihály

Örökkék ég a felhők mögött

(részlet)

*Magyar vagyok: lelkem, érzésem örökséget kapott,
melyet nem dobok el;
a világot nem szegényíteni kell,
hanem gazdagítani.
Hogy szolgálhatom az emberiséget,
ha meg nem őrök magamban minden színt,
minden kincset,
ami az emberiséget gazdagíthatja?
A magyarság színét,
a magyarság kincsét!
De mily balga volnék,
ha ugyanakkor más színt,
más kincset el akarnék venni,
vagy meggyengíteni!*

LESZ KOSSUTH SZOBOR

A Kossuth Emlékbizottság legutóbbi ülésén úgy döntöttek a tagok és a meghívottak, hogy Kossuth Lajos emlékére szoborállítást kezdeményeznek. Tettük ezt annak ellenére, hogy kevesebb pályázati úton nyert pénzösszegekről érkezett értesítés. Az eredeti költségvetésnél kisebb bekerülési összeget határoztunk meg, és számítottunk a cégek, vállalkozók, civil szervezetek és a lakosság támogatására.

Felajánlásukat a Békéssy János Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület bankszámlájára tehetik meg, melynek száma: Takarékszövetkezet 539000021-12002133.

Azért is kívántuk ezt a lehetőséget közölni, mert az első „Kossuth szobor”-ral kapcsolatos hírek után sokan érdeklődtek és kérték a számlaszámot, amire feladhatják felajánlásukat.

Örömteli hír, hogy az emlékbizottsági ülés óta már érkezett támogatás. A szentandrás cserkészcsapat és a kertbarátok köre 5.000-5.000 Ft-tal támogatja kezdeményezésünket. Érkezett lakossági felajánlás is szintén ötezer forint értékben, Sinka Brigitta részéről.

Köszönjük szépen és szívesen vesszük a további támogatásokat is.

A szobor avatási ünnepségét szeptember végére tervezzük. Erről és a fejleményekről a későbbiekben részletes tájékoztatást adunk.

Hévízi Róbert
Kossuth Emlékbizottság elnöke

A TARTALOMBÓL

Az egészséges családok jellemzői	2. oldal
Kertbarátoknak	3. oldal
Századik születésnap	4. oldal
Emlékezés Semmelweis Ignácra, az anyák megmentőjére	5. oldal
Szocialisták hírei	6. oldal
A Medgyessy ügy	6. oldal
Jövőbe szálló esküszavak	7. oldal
Táncverseny	8-9. oldal
Végre lesz csatorna	10. oldal
Hírek a cserkészek életéről	11. oldal
Gondolkodás a testvérfaluról, Kishegyesről	12. oldal
Vízi mentők	13. oldal
A Békéssy János Helytörténeti Egyesület gyűjtéséből	14. oldal
Az 1831-es és 1855-ös kolerajárványok összehasonlítása	15. oldal
A moldvai csángó magyar Himnusz népies változata Klézséről ..	16. oldal
Vadászoidal	17. oldal
Kajak-kenu	18-19. oldal
Sport	20. oldal

Az egészséges családok jellemzői

5. rész

A családban a kikapcsolódás jellemző az egyénre és a közösségre

Az Egészséges család elfogadja és tudatosítja a pihenésre való szükségét. Fontos, hogy egymást is erre bíztassuk, hogy pihenni és felfrissülni nemcsak szabad, de kell is. Kell, hogy a családtagok ne csak engedélyezzék egymásnak a pihenést, hanem bíztassák is erre egymást. Sokszor annyira ráállunk a robotra, a hajtásra, az embertelen munkára, hogy ha valaki pihenni próbál a családban, annak lelkiismeret-furdalástól kell szenvednie, mert a család többi tagja ezt bünteti. Van, ahol a pihenést nyíltan büntetik, veszekedésbe fulladó megjegyzések áradatával. Van ahol csak csendszünettel, rejtett, agresszív hallgatással. Miért ilyen nehéz pihenni? Miért kell tanulni azt, ami valójában természetes kellene, hogy legyen?

Azért, mert sokszor reménytelenül meg vagyunk győződve arról, hogy semmire való selejtek vagyunk. Az eredmény egy létezési büntület, amely alapot ad arra, hogy egy túl komoly, örömtelen életet éljünk. Büntületünk van csupán azért, mert „nem érdemeljük meg azt, hogy helyet foglaljunk ezen a földön és oxigént fogyasszunk”. Ez a szív zokogása, a létezési büntület. Mások lehet, hogy megérdemlik, hogy éljenek, ezért kikapcsolódhatnak, pihenhet-

nek és élvezhetik az életet. De nem mi. Mivel büntületben szenvedünk csupán azért a tényért, hogy vagyunk. Ezért állandóan tennünk kell annak érdekében, hogy valahogy kiérdemeljük az életet. Ebből a szemszögből nézve a teljesítményünk az egyetlen önigazító tényező, ami feljogosít az életre. Így minél többet dolgozunk, minél többet tudunk teljesíteni, annál nagyobb biztonságban érezzük magunkat. Ezért, valahol, tudat alatt, a pihenést veszélyesnek tartjuk. Ezt ráadásul tovább adjuk gyermekeinknek, akiknek időben megtanítjuk, hogy „lusták”, „haszontalanok” és „pocsékolják az időt”, ha nem az iskolai vagy a házi munkával foglalkoznak vagy esetleg valami általunk megjelölt „komoly rendszeres időtöltésben” vesznek részt. Tanítsd meg magadat és gyermekeidet, sőt ha kell házastársadat arra, hogy szabad élni csak az életért magáért. *(Ez a szakasz Dr. Sandra Wilson gondolataira lett építve)*

Akik tudnak pihenni, jobban és gyorsabban dolgozzák fel életük krízis eseteit. Egészségesebben élik meg életüket és teljesítményük sem csökken, sőt növekszik és minőségileg is javul. Gondolj csak bele, ha műtetre kerülne a sor, milyen orvos kezébe sze-

retnél kerülni, aki már két napja nem aludt, vagy aki most jött vissza egy hetes szabadságról? Ha az utóbbit választottad, akkor mért gondold, hogy neked kevesebb pihenés, kikapcsolódás kell? Itt nem csak alvásról beszélek, bár ma a villany, TV és internetek korában jóval kevesebbet alszanak az emberek mint kellene és ezt meg is sínylik erősen. De én tovább viszem a pihenés gondolatát egészen a kikapcsolódásig. Kell az egyénnek és a házastársaknak is a közös és rendszeres kikapcsolódás. Ez egy összekötő élmény. Gondolj csak bele, mennyit voltatok együtt mint szerelmesek, jegyesek? Mennyi mindenben élveztetek együtt az életet, annyira hogy beleszerettetek egymásba, és ebben a szeretetben a házasságig elmélyültetek. Na és most? 5-10-25-45 év után? Miért lenne ez más? Most is megerősíthetné szerelmeteket, házasságotokat, ha tudnátok együtt kikapcsolódni, nevetni. Ugyanígy, a gyermeknek, de még az unokáknak is fontos az, hogy a család közösen kikapcsolódjon. Ez megerősíti az összetartozás szálait. Ne gondolj itt nagyra. Évi egyszer, kétszer egy hét együtt, nyaralásként. Ne mondd, hogy nem engedheted meg anyagiilag, mert nem attól függ,

(Menj ki a Körös partra sátorozni!)

Hetente, kapcsolódjatok ki közösen: kisebb családi kirándulás, bicikli túra, vagy csak egy társasjáték a nappaliban. Ezekre az élményekre mindig emlékezni fogtok, akkor is amikor már rég nem fog eszedbe jutni, hogy mi volt az ebéd vagy a divat abban az évben! A közös családi alkalmak, amikor nincs más, csak mi, ezt mondják: „Mi fontosak vagyunk egymásnak!”. Kell ez, ne elégedj meg kevesebbel!

Jézus, bár Isten fia volt, mégis rendszeresen kikapcsolódott. Sokszor olvassuk a bibliában, hogy félrevonult, pihent, ott hagyta a tömeget, a munkát. Később visszatért, de Ő neki is fel kellett töltekeznie valahol. Neki is, mint emberré lett Istennek, kellett a pihenés, a kikapcsolódás. Hát neked? Jézus ezt mondta magáról: „Azért jöttem, hogy életük legyen és bővülködjenek!” Isten azt szeretné, hogy élvezzük a világot amit nekünk adott. Élvezzük egymást és mindazt amivel megáldott! Ne várd meg míg összeroskadsz, tedd le a vontatókötelet és lazíts! Frissülj fel! Üdítsd fel szeretteidet és lásd, Isten a legjobbat szánta neked! Pihenj, örvendj a tieiddel együtt!

Dobosné Tapolyai Emőke

REKVIEM

TELJESKÖRŰ
TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁS

Raktárunkban - Széchenyi u. 12. sz. - megtalálható minden
kellék széles választékban, bármikor kiválasztható.

Éjjel-nappali ügyelet!

Csipai László, Fő út 53.

Tel.: 218-230, mobil: 06-30/9749-031

Behan Pál, Petőfi u. 9. * Mobil: 06-20/334-6670

Teljeskörű temetkezési szolgáltató

ÁBEL ÉS FIAI Bt.

Békésszentandrás, Fő út 64.

Telefon: 66/218-224 * 06-30/9584-877

Éjjel-nappali ügyelet

Temetkezési és sírkőmegrendelés Szarvason
az Újtemetőben is!

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉSEK

2002. június 4-én Oncsik János és Sinka Ágnes szülőknek JÁNOS, 2002. június 12-én Bencsik Zoltán és Enying Erika szülőknek DÁNIEL nevű gyermeke született.

Római Katolikus szertartással eltemetett halottaink

BENCSIK ISTVÁN (1923-2002) Madár u. 8. szám alatti lakos hosszabb betegség után június 4-én visszaadta lelkét Teremtő Urának. Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái, testvérei, elhunyt testvérének családjai, felesége rokonsága és az összes rokonok.

FICZERE JÁNOS (1955-2002) Nyíl u. 24. szám alatti lakos június 12-én váratlanul meghalt. Gyászolják: testvére és családja, unoka-testvérei és a rokonsága.

DEBRECENI JÓZSEF (1957-2002) Batthyány u. 34. szám alatti lakos hosszantartó betegeskedés után június 11-én váratlanul elhunyt. Gyászolják: felesége, fia, testvére, anyósa, keresztanyja és a rokonsága.

FARKAS FERENCNÉ NAGY MÁRIA (1925-2002) Fő utca 56. szám alatti lakos hosszabb betegeskedés után június 13-án elhunyt. Gyászolják: férje, gyermekei, unokái, testvérei, férje rokonsága és a rokonok

PUNK GÉZÁNÉ KOZÁK MARGIT (1926-2002) Budapesti lakos május 30-án elhunyt. Hamvait itt temették el. Gyászolják: rokonsága.

SZALAI KÁROLY (1921-2002) Petőfi u. 15. szám alatti lakos hosszantartó betegség után június 28-án elhunyt. Gyászolják: felesége, fia és a családja, és a rokonsága.

FAZEKAS IMRÉNÉ BABÁK ILONA (1922-2002) Szent Imre u. 75. szám alatti lakos június 29-én váratlanul elhunyt. Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokái, testvérei, sógorok, sógornők, és a rokonsága.

TASKÓ IMRE (1921-2002) I. külk. 24. szám alatti lakos hosszantartó betegség után június 25-én elhunyt. Gyászolják: felesége, gyermekei, testvére, feleségének rokonsága és a rokonok.

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

Búcsúzunk

Békés Megye Képviselő-testülete Ügyrendi és Jogi Bizottsága szomorúan értesült, hogy **Debreceni József** 2002. június 11-én váratlanul elhunyt.

Debreceni József a bizottsággal szoros együttműködést alakított ki, és jelentős érdemeket szerzett a tekintetben, hogy Békés megye településeinek több mint felében jelenleg működik polgárőr szövetség. A bizottság lehetőségéhez mérten az erkölcsi támogatás mellett anyagilag is hozzájárult a megyei polgárőr szövetség célkitűzéseinek megvalósításához.

Az Ügyrendi és Jogi Bizottság 2002. június 26-i ülésén 1 perces néma felállással adózott Debreceni József emlékének. A bizottságot a temetésen Hamza Zoltán bizottsági tag képviselte.

Békés Megye Képviselő-testülete

KERTBARÁTOKNAK

Környezetünk éltető ereje a fa

A kultúremler lelkében utat tör és mind általánosabbá lesz annak felismerése, hogy az egészség megóvása, a testi-lelki felüdülés nem nélkülözheti a természettel való szoros kapcsolatot. Az is beigazolódt, hogy a szántóföldek és az erdők arányos változása, a szélfogók, fasorok, bokorszegélyek alkalmazása kedvező hatással van a mezőgazdasági művelés sikerére, főleg a szélsőséges éghajlatú Alföldünkön. Ugyanis a fás területek, az erdő a szélnek szárító hatását csökkenti. Fel-tartóztatja az alacsonyan szálló ködöket, a páratelt levegő tovasodródását, s így elősegíti a pára cseppekbe sűrűsödését, lecsapódását. Lassítja a nyirkosság elpárologását a beárnyékolással, hűti a fákkal (erdő) nem borított részek páraszegény levegőjét. Szűri a szélhordta port, a levegőbe került, egészségre ártalmas káros szennyezőket.

1930 tavaszán Balatonföldvár állomással szemben kivágtak egy akácfa sort a telefonvezetés miatt. Erről Baja Mihály versében így szólt:

„Kivágták az akácfákat,
A Nagytúcán véges-végig,
Ringó, rengő zöld leveles
Lombja közt az akácvirág
Nem fehérlik.
Nem ülök az árnyékába,
Mint valaha napsütéses
Nyári délből,
Nem hallom a vadgalambot
Szerelmesen turbékolni
Sűrűjében.

Jaj de puszta lett a város,
Én Istenem, de mivé lett!
A kivágott akácfákkal
De sok régi kedves emlék
Semmivé lett!
Ültessetek csodafákat,
Még se lesz oly szép, ha nő is
Fel az égig,
Mint mikor az akácvirág
Illatozott a Nagy utcán
Véges végig.”

A fák, mint természeti emlékek hazánkban

Hazánk ezeréves fennállásának emlékére kormányintézkedés folytán 4103 községben (a történelmi Magyarország területén) ültettek emlékfát. Hogy mi lett ezek sorsa az elszakított és a csonka hazában, azt senki sem tudja. Pedig meg lenne minden okunk, hogy a csonkítatlan ezer éves haza fennállásának minden emlékéhez ragaszkodjunk. Erzsébet királyné 1898. szeptember 10-i tragikus halála után mindössze nyolc héttel a kormány felhívást intézett a magyar néphez, hogy emlékére fákat ültessenek. A beérkezett jelentések szerint 1899. július végéig 2.887.413 emlékfát ültettek. 1930 őszén Horthy Miklós kormányzásának 10 éves évfordulója alkalmából Kiskőrösön a Luther téren a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége az ünnepség keretében 10 fát ültetett.

Úgy a régi, mint a közelmúltban ültetett fákhöz, a szűkebb hazához, egy-egy lelkünkben zárt kedves vidékhez szeretetünknek szárai fűződnek, melyek felidéznek az elmúlt eseményeket, s lelkünkben összefonódik a múlt és jelen. Ugyanakkor utódaink is bizonyosan szívesen emlékeznek a múltra, mely ösztönzést adhat számukra a jövő építésére, példát a hazaszeretetre.

Hunya Alajos nyomán
D. Kiss Sándor
kert b. k. vezető

Századik születésnap

Századik születésnapját ünnepelte 2002. június 21-én **Mrena Györgyné, Anna néni**. A bensőséges és megható ünnepség helyszíne a szarvasi Szociális Otthon volt. Itt él Anna néni immáron két éve. Előtte azonban évtizedeken keresztül békésszentendrési lakos volt.

Várakozással teli pillanatok, ünnepi hangulat, virágok jelezték, hogy egy nem szokványos esemény résztvevői leszünk. A megilletődött ünnepeltet elsőként az intézmény vezetője, Dávid Zoltán köszöntötte. Majd Sinka József polgármester úr gratulált e neves születésnaphoz, és átadta Anna néninek a virágkosarat, rajta a bővös, háromjegyű számmal. Ezután átadtuk a Lázár Julika mézeskalács-készítő által sült kosarat 100 db kis mézeskaláccsal. Anna néni nevetve a közvetkezőket mondta: „Ezért a szép mézeskalácsért három pusztit fogok adni.” Így is lett! Jókívánságait tolmácsolta Dr. Olasz Imre, az ünnepelt háziorvosa, majd Oláh Géza, a Zalka Mezőgazdasági Szövetkezet elnöke, aki köszöntőjében utalt arra, hogy a szövetkezet elnökeként Anna néni a harmadik szövetkezeti tag, akit a 100. születésnapján köszönthet. Kifejezte jókívánságait továbbá Hetényi István, Szarvas város alpolgármestere, illetve Szurovecz Vince esperes-plébános, pápai káplán. Köszöntötték őt gyermekei: György, Imre és János, illetve azok családtagjai is, 5 unokája és 9 dédunokája, valamint az otthon lakói és dolgozói.

Anna néni levélben köszöntötte Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnöke, dr. Csehák Judit, szociális és családügyi miniszter, Domokos László, országgyűlési képvisel, a megyei közgyűlés elnöke, Babák Mihály, Szarvas város polgármestere, országgyűlési képviselő. Anna néni, aki kitűnő szellemi frissességnek örvend, mosolyogva és meghatódva fogadta a köszöntő szavakat, gratulációkat. Anna néni nem árulta el a hosszú élet receptjét, de elmondta, hogy ő még most is olyan jóízűen tud nevetni, hogy a könnye is kicsordul. Ez lenne a hosszú élet titka? Ki tudja! Egy biztos, Anna néni nem felejtett el nevetni, mosolyogni, boldognak lenni. Jól tudjuk, mennyire esendő ilyen korban már az ember, de Várnai Zseni: Szívdobogás című versével kívánunk Anna néninek egészségben, békességben eltöltött éveket.

Anna néni három gyermekével és az otthon igazgatójával

Sinka József polgármester gratulál Anna néninek

Várnai Zseni: Szívdobogás

*Oly szép lenne tűnő életem,
csupán szívemet kéne védenem:
e pár esztendőt, mi még hátra van,
jó lenne élnem bölcsen, boldogan.*

*- Mi kéne hozzá? - kérdem szívemet:
- Csak egy kis jószág, egy kis szeretet,
de nem csak nekem, ugye, jól tudod?
boldog lenni egymagam nem tudok.*

*Mert mondd mit ér, hogy van már kenyérem,
míg Egy ember is ödöng éhesen,
mint egykor én, és vélem még sokan...
nem élhetek én addig boldogan.*

*- Mi kéne hát, hogy boldog légy szívem?
dobogd ki most, már nem bánt senkisémm. -
- Békesség kéne, hogy a fegyverek,
azok is végre pihenjenek.*

*Mert nekem az én békém nem elég,
amíg más tájon máglyák tüze ég,
akár Keleten, akár Nyugaton...
amíg más retteg, én nem nyughatom. -*

*- Értsd meg szívem, rugód már elkopott,
a perceket túl halkán dobogod,
hallod? új szívek zúgnak éneket,
bízd rájuk már a harcot, életet. -*

*- Ó, nem tudod mit mondasz balga ész,
ha én megállok többé mit sem érsz,
s az ifjú szív, ha össze-vissza ver,
mint vészharang, csak bűt, és bajt kever.*

*- Engedj dobognom, hadd tanuljanak
halkuló szívtől ifjú sudarak...
s ha eldobogtam minden énekem,
jöhet a vég... jöhet a végtelen!*

Emlékezés Semmelweis Ignácra, az anyák megmentőjére!

Július 1. Semmelweis születésnapja, egyben az egészségügyi dolgozók ünnepe. Szeretnék ebből az alkalomból a nagy magyar orvos életrajzából kevésbé ismert részleteket kiemelni, valamint a XIX. század egészségügyi helyzetének egy-két érdekes mozzanatával megismertetni a kedves olvasót.

Semmelweis 1818. július 1-jén született Budán, majd 20 éves korában Bécsben megkezdte orvosi tanulmányait. A Közkórház I. Klinikájára került, ahol a medikusok képzése is folyt. Közvetlenül mellettük a II. Klinikán a szülésznőket képezték. A Közkórház túlszűfolt és elhanyagolt épület volt, ahol a szülő anyák nyomorúságos körülmények között töltötték a vajúdas, szülés és gyermekágy időszakát. Átlagosan 25-30 nő jutott egy szobába, szülés után 3 órával az asszonyokat gyalog kísérték át egy rosszul fűthető folyosón keresztül a gyermekágyas szobákba. Az újszülöttek az anyjuk ágyában feküdtek mocskos ágyneműben. A szülőházakban a medikusok és bábák gyakorlati kiképzést nyertek, tehát az intézetben szülő nő: oktatási eszköz. De hogyan jusson a szülőház ehhez az oktatási eszközhöz, ha a leendő anyák ebben az időben inkább otthon szülnék? Nos, a bécsi Közkórházban a következő zseniális módszer tette lehetővé az anyák „beszerzését”: ingyenes volt az

ellátás, nem kellett fizetni bábáért, orvosért, élelemért, sőt: ott lehetett hagyni a gyereket. Bármilyen különös és szomorú, de ez volt a legfőbb vonzerő! Azok a lányanyák ugyanis, akiknek nem volt anyagi lehetőségük, hogy születendő gyermeküket felneveljék, beadták a lencsékészletbe, ahol díjtalanul és titoktartás mellett fölnevelték, de csak akkor, ha a szülés a klinikán történt és gyakorolhattak rajta a medikusok és a bábanövendékek. Elhúzódó vajúdas esetén kb. 30 alakommal vizsgálták meg a szülő nőt. Ennek ellenére vajon miért vállalták a XIX. század negyvenes éveiben a nők az intézeti szülést? A nyomor, a pénztelenség vitte rá őket, pedig ezek a nők nagyon jól tudták, hogy az orvosok klinikáján minden 6. asszony meghal gyermekágyi lázban. Tudták ezt az orvosok is, de ellene nem tettek semmit. Vagy mégis? Igen! Képesek voltak a haldokló anyákat más osztályra áthelyezni, hogy a rémes statisztikai adat csökkenjen. Az ő szemükben ez az „alja népség” pusztán anyag volt a szemléltető oktatáshoz. Mérhetetlen közömbösség, cinikusság, érzéketlenség jellemezte őket. A szülőintézetek lázban fetrengőit egyszerűen nem vették ember-számba. Semmelweis volt az egyetlen - és ez örök érdeme marad - akinek tehetetlenségében összeszorult az ökle és kicsordult a könnye, amikor sorra pusztulni látta a megesett proletárlányokat, a külváros nincstelen munkásnőit. Egyformán megszakadt értük a szíve, akár féslett életet éltek, akár tisztességeset. Nem képzelgés és utólagos belemagyarázás ez, könyve tele van nyilatkozatokkal, melyek világosan elárulják, hogy először, a szíve szólalt meg, a szíve kezdte mozgatni az agyát. A sötét felhő, amely életét árnyékba borította és oly komorrá tette, nem az elismerés hiánya volt, hanem az értelmetlen pusztulás, amely-

nek gátat vethetett volna, ha hallgatnak rá. Borzongva hallgatja a gyermekágyasok szakadatlan haláltusáját, fut a boncterembe, hogy a még alig kihűlt tetemekben kutassa a szörnyű kór okát. Töpreng, nem nyugszik bele abbá, amin a többiek egy vállvonással túlteszik magukat. 1847. márciusában Kolletschka, a törvényszéki orvostan tanára, miután egy medikus boncolás közben véletlenül megvágja, meghal. Semmelweis erre így emlékezik: „Éjjel-nappal üldözött Kolletschka betegségének képe, s egyre növekvő határozottsággal kellett elismernem, hogy az a betegség, amelyben kollégám meghalt és az a betegség, melyben annyi száz gyermekágyast láttam elpusztulni, egy és ugyanaz!” Ilyen drámai módon történt a rejtély nyitjának megjelése, majd a nagy kérdés! Hogyan juthat a hulláméreg az asszony testébe? Az ijesztő válasz: csak egyféleképpen, a boncoló orvos kezéről. Jött a tiltakozás: ne legyen így, hiszen akkor mi vagyunk a gyilkosok. Majd a vágy: legyen így, akkor megoldottuk a rejtélyt! Bizony idő kellett megemészteni, hogy ő maga felelős sok ezer asszony haláláért, hiszen rengeteget boncolt, kereste a halál okát, majd ment a gyermekágyasokhoz a szülőszobába és a kezén vitte a gyilkos kórt. Meg kell keresni az ellenszert, a védekezés módját! Május végén ez is sikerült! Bevezette a vizsgálatok előtt a kötelező clórmeszes kézmosást, melynek tudjuk, megett az eredménye. Megszűnt a magas halálozási szám. Májusban még 36 asszony halt meg, míg júliusban csak 3!!! Fél év sem múlt el a ráismerés pillanata óta, és Semmelweis befejezte életművét. Kollégái nem vették komolyan felfedezését, nem használták az általa javasolt fertőtlenítő kézmosást. Hiába érvelt, hiába bizonyította tényekkel igazát! 1849. márciusában el-

bocsátották a Klinikáról és hazatért Pestre a Rókus Kórházba, ahol tovább folytatta a Bécsben megkezdett harcot az anyákért. 1865. augusztus 13-án Semmelweis váratlanul elhunyt vérmérgezésben. Abban a betegségben halt meg, amelyért életét áldozta. A nagy horderejű életmentő módszer 2-3 évtizedes késéssel világszerte elterjedt és azóta emberek millióinak az életét menti meg. Sok olyan ember van, aki könnyen hajlandó elavultnak nézni mindazt, ami a tegnapé. A nagy gondolatok azonban nem avulnak el. Semmelweis eszméjének lényege nem az, hogy rothadó szerves anyagnak nevezi a gyermekágyi láz okát, hanem az, hogy az orvos dolga megvédeni a szervezetet a fertőzéstől. Időtlenné és mindig aktuálissá ez teszi. Olyan lépcső ez a tudomány piramisán, amely nélkül nem lehet feljebb jutni. Az aszepsis, amit nem is annyira felfedezett, inkább beleálmodott a boldogabb jövőbe, nem technikai módszer, hanem emberi és orvosi magatartás. Mi egészségügyi és szociális dolgozók munkánk során mindent tegyünk meg azért, hogy Semmelweis tanai soha ne évüljenek el! A hozzánk segítségért forduló embereket társadalmi hovatartozásuktól függetlenül - mindig tiszteljük!

* * *

2002. július 2-án a Polgármesteri Hivatalban köszöntötték a község egészségügyi és szociális dolgozóit. Köszönjük az elismerő szavakat, a virágot, az ünnepi ebédet!

„...Tanításom nem arra való,
hogy
könyvtárak pora és penésze
lepje el,
hanem arra, hogy megmentse a
feleséget a férj, az anyát a
gyermek számára.”
(Semmelweis Ignác)

Virág Sándorné

Szocialisták hírei

Megbecsülést az idős embereknek!

Adósságtörlesztés és méltányosság a nyugdíjmelésben

Társadalmi adósság törlesztése

Az ígéret: Egyszeri juttatásként visszaadjuk a nyugdíjasoknak azt a fejenkénti 19.000 Ft-ot, amit a Fidesz kormány 1999-ben elvett tőlük.

A tett: A parlament döntését követően, már július második felében külön postautalványon minden érintett - a nyugdíjas szövetségekkel történt megállapodás alapján - egységesen 19.000 Ft-ot kap kézhez.

Kiket érint?

A kormány a nyugdíjasok mellett minden nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásban részesülő jövedelem kiegészítéséről döntött. Július végén:

- 2 millió 820 ezer nyugdíjas,

- 330 ezer nyugdíjszerű ellátásban (így többek között a rendszeres szociális járadékban, vakok személyi járadékában, rokkantsági járadékban, házastársi pótlékban, nemzeti gondozási díjban stb.) részesülő,

összesen 3 millió 150 ezer ember kapja meg a 19.000 Ft-ot.

Az egyszeri nyugdíj kiegészítés költsége

Nyugdíjasok juttatása: 53,6 milliárd Ft

Nyugdíjszerű ellátásban részesülők juttatása: 6,3 milliárd Ft

Összesen: 59,9 milliárd Ft

A méltányossági nyugdíjmelés méltánytalan eltörlése

2001-ben az Orbán-kormány megszüntette a méltányossági nyugdíjmelés lehetőségét, amely korábban évente több tízezer, nehéz élethelyzetbe került idős ember nyugdíjának kiegészítésére adott lehetőséget. Egyedül a kivételes nyugdíj megállapításának lehetőségét hagyták meg, de ezt is átcsoportosították a családjogi miniszterhez.

	Beérkezett kérelmek	Teljesített kérelmek	Keretösszeg
1998.	169 ezer	71 ezer	600 millió Ft
1999.	109 ezer	66 ezer	600 millió Ft
2000.	135 ezer	65 ezer	600 millió Ft
2001.	-	-	-
2002.	-	-	-

Száznapos program + 1

A kormány a 19.000 Ft egyszeri juttatás kifizetése mellett - bár nem az első száz napra ígerte - már idén júliusban teljesíti a nyugdíjasoknak tett másik ígéretét: visszaállítja a méltányossági nyugdíjmelés lehetőségét. A parlament június 17-i döntése alapján a kormány mai ülésén meghatározta a méltányossági nyugdíjmelés részletes szabályait és döntött az ehhez szükséges pénzügyi keret biztosításáról is.

Kik részesülhetnek, és mekkora kivételes nyugdíjmelésben?

- Azok a nyugdíjasok, akiknek nyugdíja és rendszeres pénzellátása nem haladja meg a havi 40.200 Ft-ot.

- Előnyben kell részesíteni

= férfiaknál a 35, nőknél a 30 évnél hosszabb szolgálati idővel rendelkezőket,

= a 70 éven felülieket,

= az I. vagy II. rokkantsági csoportba tartozókat.

- A kivételes nyugdíjmelés összege a nyugdíjminimum 10-25%-a lehet, ami ma legalább 2000 és legfeljebb 5000 Ft közötti havi nyugdíjmelést tesz lehetővé.

A méltányossági nyugdíjmelés forrása

A jövőben mind a méltányossági nyugdíjmelésről, mind a méltányossági nyugdíj megállapításáról ismét az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság vezetője dönt. A kormány 2002. második felévére külön keretösszeget biztosít a kivételes nyugdíjmelésre. Ebből még az idén:

- több tízezer nyugdíjas kaphat

- havi átlagosan 2-3 ezer forintos nyugdíjmelést.

Földesi Zoltán
országgyűlési képviselő, MSZP

Domokos László
ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

A MEDGYESSY ÜGY

Egy hete nagyon sokan kerestek meg a Medgyessy ügyben véleményükkkel, kérdéseikkel. Érdekes, hogy most mindenki felfigyelt az ügyre. Ami mindenkinél azonos: a döbbenet. A kérdések miatt nem tehetem meg, hogy ne beszéljek a Medgyessy Péter szocialista kormányfő körüli botrányról. Sokan vagyunk azon a véleményen, hogy Medgyessynek távoznia kell. Számunkra nem természetes, hogy Magyarország miniszterelnöke a kommunizmus idején a III. főcsoportfőnökség Szigorúan Titkos rendőrtisztje volt. Szerintünk a demokrácia azt kívánja meg, hogy a miniszterelnök levonva a következtetéseket, lemondjon. Azután vannak, akik nem tudják, mit gondoljanak a Medgyessy ügyről. Miután Medgyessy Péter a Parlamentben először tagadta, majd beismerte a tényeket, az igazság meglepte őket. Nem tudják miért nem mond le Medgyessy

Péter. Az emberek tőlem, országgyűlési képviselőtől várják kérdéseikre a választ. Tőlem várják, hogy megerősítem vagy megcáfoljam véleményüket: a III/II-es osztály jobb, mint a III/III-as? Medgyessy írt jelentéseket? Miért nem vallotta be múltját a választások előtt, vagy legalább mielőtt miniszterelnök lett? És még sorolhatnám a felém záporozó kérdéseket. A felmerült kérdésekre, dilemmákra nem tudok válaszokat adni. De azt tudom, hogy egy demokráciában a hivatalban lévő miniszterelnök múltjában nem lehetnek ilyen kérdések. Mindent összevetve: Medgyessy Péter szocialista miniszterelnöknek távoznia kellene. Ezt kívánja Magyarország érdeke, és ezt kívánja az európai demokrácia és ezt kívánja a közszereplés méltósága is.

Domokos László
országgyűlési képviselő

Tisztelt Szentandrásiak!

Az áprilisi választások eredménye, hogy 1511-en szavaztak újból településünkön Domokos Lászlóra, a Fidesz-MDF képviselőjére, aki 4 éven keresztül bebizonyította, hogy a tenniakaró polgárok széleskörű összefogása mire lehet képes Békés megyében, illetve településünkön. Örülünk annak, hogy ismét ő képvisel bennünket az Országgyűlésben.

Októberben újra választ az ország, így mi is, békésszentandrásiak. A Fidesz helyi csoportja Hamza Zoltánt,

a szentandrási csoport elnökét javasolja polgármester-jelöltnek, aki az MDF, és az áprilisi választásokon eredményesen együttműködő szervezetek bizalmát és támogatását is élvezte. A következő hetekben folyamatosan megismertetjük Önökkel elképzeléseinket.

Számítunk minden, a településen élő, a fejlődésért tenni akaró lakosra.

Kérjük támogassa jelöltünket: **Hamza Zoltánt!**

Fidesz
Békésszentandrási Szervezete

Jövőbe szálló esküszavak

Napok óta várt nyári zápor előtti kellemes hűvösséget hozó felhők közül figyelte a tűző nap is, ami június 28-án déli egy órától a békésszentandrási Vértessy téren történt: a 48-as forradalmi események szellemi és erkölcsi hagyatékának,

szülőföldje iránti hűségének megőrzésére esküdött fel tizen-nyolc helybeli kisgyermek, a Vass Sándor Hagyományörző Csoport új tagjai.

Az impozáns rendezvény maga is szép emléke marad az egybegyűlt gyermekeknek és felnőtteknek, akik meghatottan hallgatták Sinka József polgármester, Hévízi Róbert, a Békéssy János Helytörténeti Egyesület elnöke, és Tóth Zoltánné Bolgár Tünde csapatvezető hazaszeretetre és hagyománytiszteltetlekre serkentő szavait. Az 1999 szeptemberében alakított csapat első nemzedékének tagjait még az év november 27-én ünnepélyesen felavatták, később részt vettek a községi millenniumi ünnepségeken, s harmadik éve látogatnak el rendszeresen

Nagykátá-Tápióbicskére, a dícsőséges tavaszi hadjárat egyik győztes csatájának színhelyére. De létezésükről, tevékenységükről sokféle tudnak távoli vidékeken is. Vass Sándor honvéd kopjafája előtt meghitt hangulatú műsor zajlott, most

énekszámokkal és szavallatokkal, s természetesen az új tagok hangos eskütételével, amelyet Bolgár József deszki hagyományörző tűzérőrnagynak és fiainak az ágyúlövészi nyomatékossítottak. A hagyományok ápolására vágyat ébresztő pedagógusi teljesítmény és a kiváló szervezés nyomán megszülető lebilincselő látvány egyaránt emlékeztetett erre a szép ünnepségre, amelynek folytatásaként aztán július 1-jétől 5-éig a harmadik alkalommal megtartott kézműves táboron vett részt több mint száz kisgyermek a Hrnicsjár tanyán, ahol Sinka Brigitta országos sakkmeister vezetése mellett ismerkedhetett meg a különféle mesterségekkel. Az avató ünnepséget másnap országos esemény követte a köröző vizek falujában: délután megnyitották a Simon Fiala Tibor kajakversenyt, amelyet harmincketteszer rendeztek meg az idén, és amelyen tizenhét egyesület szerepelt. Fő attrakciója a vándorkupáért tízezer méteren folyó küzdelem.

Az emlékverseny díjaiból néhányat átadni igazi megtiszteltetés volt a kishegyesi embernek, a kapcsolatok kutatójának, aki származáshelyére olykor-olykor visszatérve nem is érti igazán, ősei miért hagyták el egykoron ezt a gyönyörű, termőföldben-vízben oly gazdag helyet.

Dr. Csordás Mihály

Könyvvásár a Könyvtárban!

Megtalálható regény, kötelező olvasmány, mesekönyv, szakácskönyv, útkönyv, stb. Nézzen be hozzánk, megéri!

***

A könyvtár nyitva tartása és internetezés:

Hétfőtől csütörtökig 9.00 - 17.30 óráig

Pénteken 9.00 - 17.00 óráig

***

Július 18-án a Vöröskereszt szervezésében véradás lesz.

***

JÁTSZÓHÁZ!

Kedves Gyerekek!

Augusztus 12-16-áig 9-13 óráig játszóházi foglalkozást tartunk a Művelődési Házban. Mindennap más és más alpanyaggal ismerkedünk meg! Szeretettel várunk Benneteket! Belépő naponta: 200 Ft/fő.

***

A Könyvtár Galériájában megtekinthetők a Hrnicsjár-tanyai kézműves tábor alkotásai. Szeretettel várunk mindenkit!

IPARTESTÜLET HÍREI

Széchenyi kártya a VOSZ-nál is

Jogvédelmi biztosítás, Optimum hitel

A Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének (VOSZ) megyei szervezete a közelmúltban irodát nyitott Békéscsabán, a Kétegyházi úti vállalkozói centrumban, más néven inkubátorházban. Gyarapodó tagságuk Széchenyi kártyát is igényelhet majd náluk.

A közeljövőben vehetik majd igénybe a Széchenyi kártyát a kereskedelmi és iparkamarák, valamint a VOSZ tagjai közül a legalább egy éve működő egyéni vállalkozók, mikro-, kis- és középvállalkozások. Paulik Mihályné, a VOSZ megyei irodavezetője elmondta, hogy a kártya állami kamat- és garanciadíj-támogatásban részesülő hitelkonstrukció. Célja, hogy a vállalkozások egyszerűsített eljárással forgóeszköz-hitelhez jussanak. A felvehető összeg 500 ezer vagy egymillió forint lesz, melynek felét a bankok negyedévi zárását követő 15. napig törleszteni kell. A törlesztést követő napon a teljes szabad hitelkeretet - azaz a visszatörlesztett összeget is - újra igénybe lehet venni. Paulik Mihályné szövegét arról, mivel több feltételnek meg kell felelni, érdemes ezekkel kapcsolatban irodájukat már most felkeresni és tájékoztatást kérni. Az irodavezető kitért arra, hogy tagjaik bizonyos, alacsony biztosítási díj

ellenében igénybe vehetnek jogvédelmi biztosítást. Ennek lényege, hogy károkozás vagy annak elszívódása esetén a biztosító fedezi az ezzel kapcsolatos jogi költségeket. Ide tartoznak az ügyvédi és eljárási díjak, a bírósági költségek. Ha szükséges, a biztosító megfelelő személyt javasol a biztosított érdekeinek képviselőjére, valamint közvetlen telefonvonalon tanácsadó szolgáltatást is működtet ügyfelei részére. Paulik Mihályné kiemelte: a VOSZ egy bankkal együttműködve új, szabad felhasználású jelzáloghitellel, az Optimum hitellel segíti az egyéni, kis- és középvállalkozásokat. A VOSZ-irodákon - így a megyeiben is - keresztül történik az igénybejelentések átvétele, felülvizsgálata, véleményezése és a bank felé történő továbbítása. A bank a VOSZ-tagok számára egy rövidített, 6-10 napos hitelbírálással intézi a kiutalást. A 3-15 millió forint közötti hitel beruházás- és forgóeszköz-finanszírozásokra egyaránt igénybe vehető. A feltételekről, a törlesztési és türelmi időről szintén tájékoztatást adnak a békéscsabai, Kétegyházi úti megyei VOSZ-irodában.

A Békés Megyei Hírlap nyomán (2002. július 9.)

Táncverseny – 2002. június 29.

Petrselő meleg, előző este hatalmas nyári zápor, kellően aggódó szorgos kezű szülők; – reggel 7 órakor még borult, esős égbolt, 9 óra körül pedig már mosolygó napsütés. Így kezdődött.

A Vértessy Tánc-Sport Egyesület **nyolcadik** alkalommal rendezett sport-szervezetek közötti pontszerző táncversenyt ezen a napon, amelyre **32 egyesületből 127 pár** nevezett. A táncverseny szervezőinek egyik szeme sírt, a másik nevetett. Örültek, hiszen nagy megtiszteltetés volt, hogy az ország minden részéről (Szombathely, Győr, Zalaegerszeg, Budapest, Gyula, Salgótarján, Debrecen, Nyíregyháza, Szeged, Szentés, Makó, Kistelek, Szolnok, Gádoros, Vác, Sajószentpéter, Békéscsaba, Szeghalom, Orosháza, Gyomaendrőd, Szarvas, stb.) érkeztek táncosok Békésszentandrásra, az aggodalom a helyszűke miatt merült fel.

A klubközi táncversenyt – a délelőtti mezőny párjainak bevonulása után – Strassburger Gyöngyi jegyző nyitotta meg:

„Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Versenyzők!

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata nevében szeretettel köszöntöm Önöket a Vértessy Tánc-Sport Egyesület **NYOLCADIK** alkalommal megrendezésre kerülő táncversenyén.

Településünkön szinte minden sportág művelőit megtalálhatjuk, és versenytáncosainkhoz hasonlóan k is nagyon szép eredménnyel szerepelnek a területi és országos versenyeken. A véletlen, illetve a versenynaptárak műve, hogy éppen ezen a hétvégén zajlik községünkben a több évtizedes hagyományos „Simon-Fiala” kajakverseny is, melyre szintén az egész országból érkeztek a versenyzők.

A mai versenyhez hasonló, népes mezőny még **soha** nem jelentkezett egyesületünk felhívására. Jó érzés ez minden békésszentandrás, sportszerető embernek. Tudjuk, ilyenkor jó lenne ha a Művelődési Ház falai mobil építőelemekből állnának, és a résztvevők számának megfelelően tudnánk bővíteni a terem nagyságát.

A versenytáncosok által művelt sportág – úgy gondolom – nemcsak a sport művelőinek, sokkal inkább a közönségnek, jelen esetben a pontozóknak kell tetszenie, azonban ezt is, - mint az életben annyi minden mást - csak nagy szorgalommal, megedzett kudarctűrő képességgel lehet művelni.

A társastáncot művelő fiataloktól az eredményes helyállítás: kitartó, folyamatos és bizony sokszor kíméletlen gyakorlást követel. **Ez olyan sport, mely egyben értéket is teremt, olyan értéket, amelyben mások gyönyörködnek, a sportolók pedig a közönség tapsát, magas pontszámokat kaphatnak jutalmul.**

Sokszor a versenyzők igazságtalannak érzik az elért helyezést, azonban ekkor sem szabad elkeseredni, annál többet kell gyakorolni, finomítani a lépéseket, mozdulatokat, lendületesen vagy ha kell visszafogottan, saját maguknak, de még inkább a közönségnek (pontozóknak) tetsző formában megmutatni tudásukat.

Külön köszöntöm azokat a párosokat, akik a mai napon indulnak életük első versenyén. A kezdeti izgatottság, lámpaláz után bizonyára rövid idő alatt felzárkóznak rutinosabb társaikhoz. Mozdulataik egyre harmonikusabbá, szebbé válnak majd. A kezdő táncosok igyekeznek új táncmozdulatokat ellesni, megtanulni a képzett táncosoktól. Mégis, amíg a kezdő táncos néz, addig a képzett táncos lát, azaz többet lát. Szívvel kívánom, minél előbb érjék el ezt a szintet!

Egy sikeres versenytáncos így írt a táncról:

>A világ amiben élünk, az Alkotó tánca.

Táncosok jönnek és tűnnek el egy szempillantás alatt, de a TÁNC tovább él!

- amikor táncolok:

Én vagyok a csillagok és a Hold.

Én vagyok a szerető és a szeretett.

Én vagyok a győztes és a legyőzött.

Én vagyok az úr és a szolgálta.

Én vagyok a zeneszerző és a dal.

Én vagyok a tudós és a tudás.

Táncolok, táncolok és ez a teremtés örök tánca!>

Kívánok minden versenyzőnek a mai napra sportszerű, sikeres szereplést, valamennyi érdeklődőnek pedig jó szórakozást. A táncversenyt ezennel megnyitom!”

A versenyvezető: Megyeri László táncpedagógus volt, aki a köszöntő után bemutatta az egész napos verseny vezetőit: Pontozó bírók: Andó Lórántné (Salgótarján), Fábriánné Dr. Csonki Borbála (Budapest), Juhász Valéria (Budapest), Mócsó János (Szeged), Sziliné Csáki Emília (Szeghalom). Döntőbíró: Megyeriné Csapó Ildikó (Gyomaendrőd). Számláló bíró: Balogh Ferenc és Kovács Sándor (Budapest). A megfelelő mennyiségű és minőségű zenéről Bertók György, Megyeri Csaba és ifj. Lászlófi János gondoskodott.

Megyeri László temperamentumos, szigorú és szakértő vezetésének köszönhetően a nyolc korcsoport részére megrendezett táncversenyt az előzetes forgatókönyvhöz képest „korán” sikerült befejezni, este nyolc óra után (az előre jelzett 22 óra helyett).

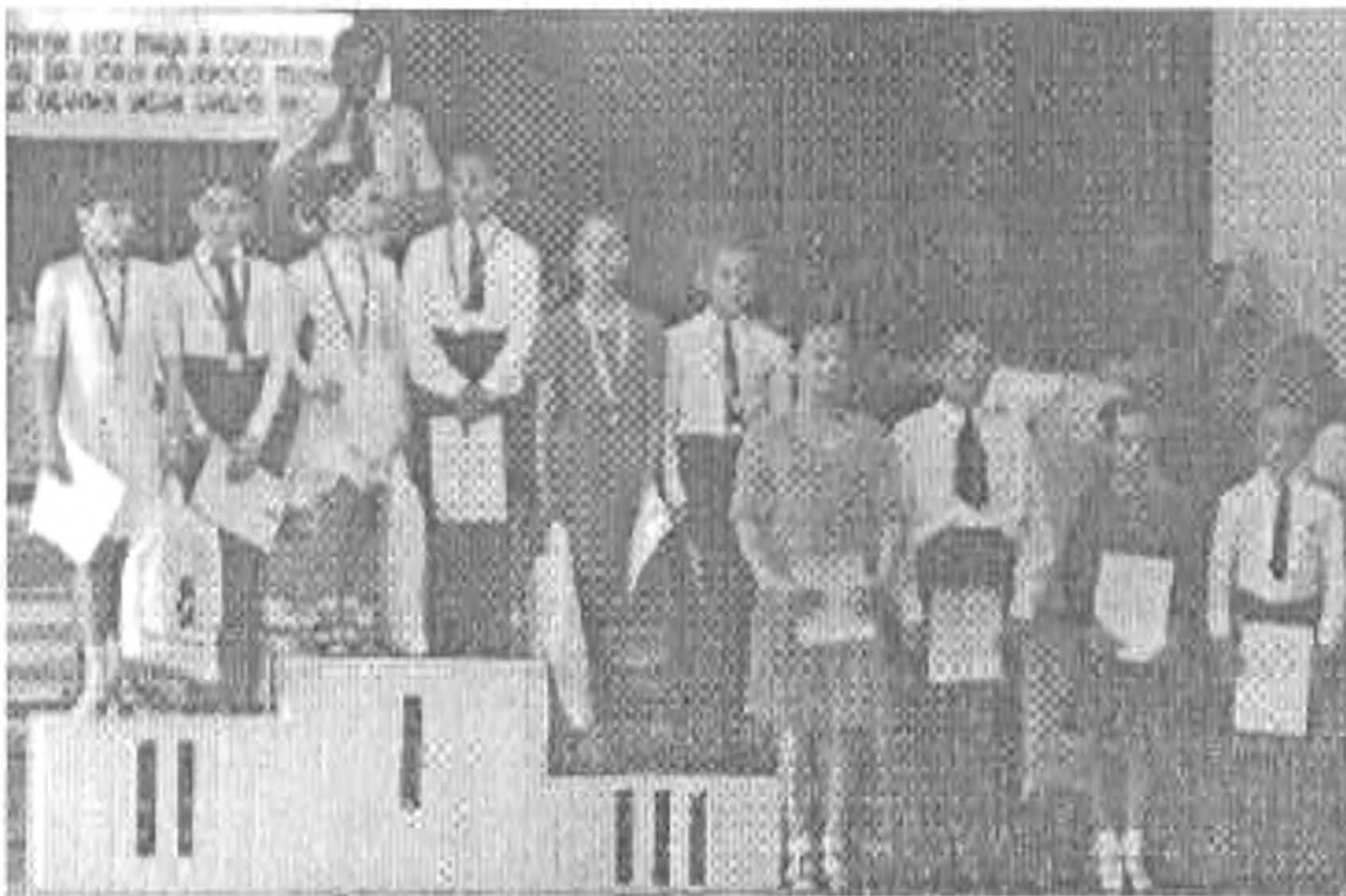
Mint ahogy azt a Jegyző asszony köszöntőjében említette, a községben ugyanezen a napon zajlott a Simon-Fiala kajak-verseny is. A táncos lábú fia-

talok azonban nemcsak a parkettet, de a vízi-sportot is szeretik. Több esetben előfordult napközben, hogy gyorsan letáncolták az aktuális standard vagy latin figurast, és már vitték is a szülők a Körös-partra a gyermeket, mert hajóba kellett szállnia. De ezzel még nem volt vége, mert evezés közben természetesen vizes lett a reggel jól elkészített, alaposan lezselézt, lakkozott frizura, melynek még egyszer - az esti órákban - ismét szépnek kellett lennie, a formációs bemutatóhoz. Több szülő szombat délutánja úgy telt el, hogy a két verseny között szinte folyamatosan úton volt, az aktuális helyszín: ahol éppen valamelyik gyermeke „ringbe szállt”.

Ujdonságnak számított az a mini-kábel-tv szolgáltatás, melyet Korbely György és Lászlófi János épített ki - a Művelődési Ház életében valószínűleg először. Ennek köszönhetően a teremben zajló eseményeket a televízió képernyőjén keresztül, „páholyból” nézhették a fiatalok az öltözőkben, és a népes közönség a felállított pavilon alatt az udvaron.

A táncversenyt színesítette a gyomaendrődi Rumba táncgyűlés A osztályos versenypárosának: Megyeri Csaba-Varga Patricia magas színvonalú standard és latin táncbemutatója.

A Vértessy TSE versenyzői által elért döntős helyezések:

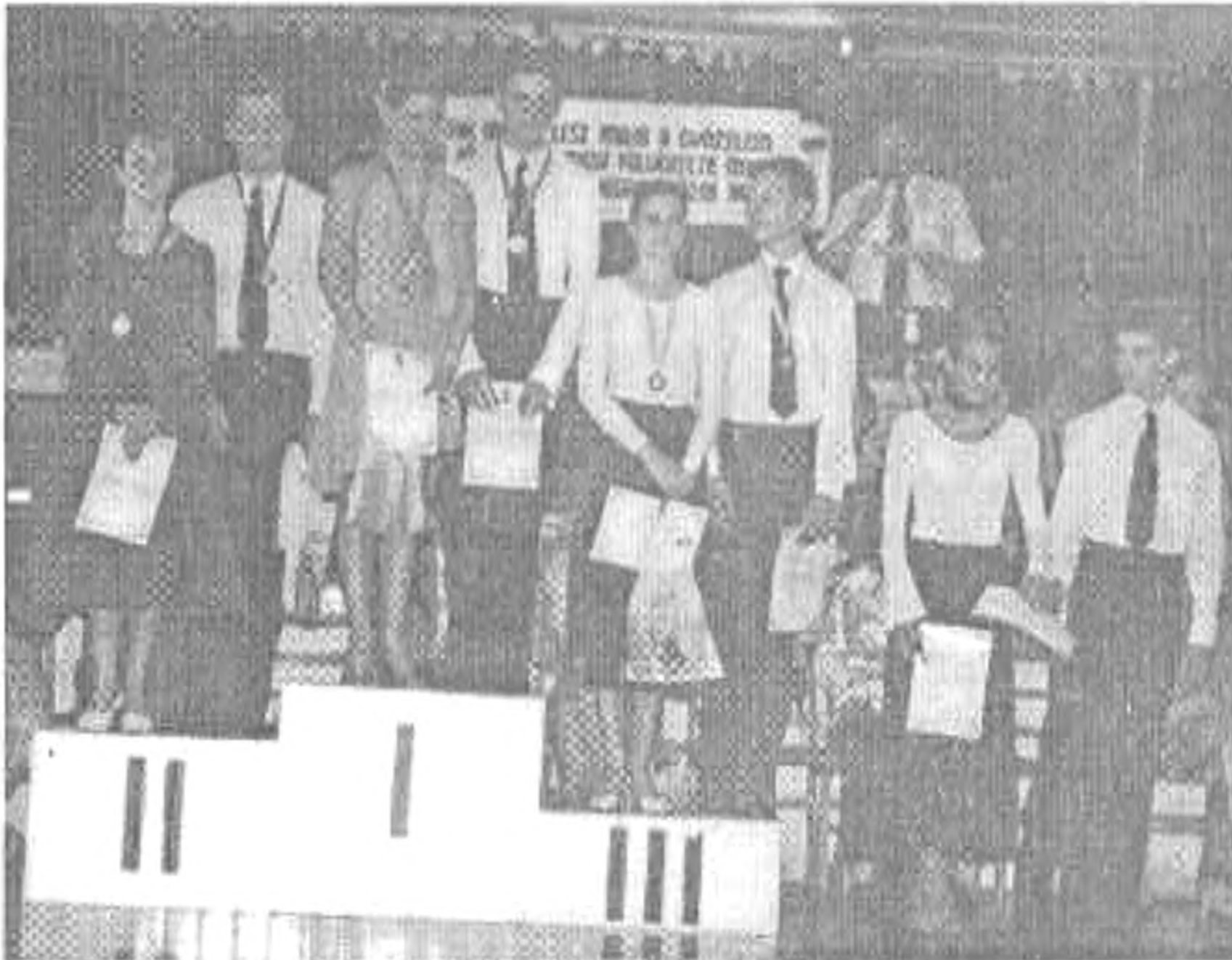
Gyermek II. standard Reider László-Litauszki Ditta IV.

E junior II. latin Mekan Gergely-Mekan Zsuzsanna V.

E junior II. standard Korbely Zsolt-Piros Orsolya II. Kinyik Bálint-Mrena Erzsébet VI.

D junior II. standard Reider Péter-Gazsó Emese II.

C ifi standard Korbely György-Dudás Mária II.

D junior II. latin Kinyik Bálint-Mrena Erzsébet IV.
Korbely Zsolt-Piros Orsolya V.
Csanádi Balázs-Valach Dóra VI.

C ifi latin Korbely György-Dudás Mária II.

D ifi standard Balogh Tamás-Szilágyi Márta IV.
Házi Tibor-Lászlófi Erika VI.E felnőtt standard Szűcs Gábor-Mucha Nikoletta I.
E felnőtt latin Szűcs Gábor-Mucha Nikoletta I.D ifi latin Balogh Tamás-Szilágyi Márta IV.
Sankoly Tamás-Laurik Lenke V.Rendezvényünket támogatta:

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete
Polgármesteri Hivatal Békésszentandrás
AFÉSZ Szarvas és Vidéke, Bohus Béla cukrászmester Szarvas, Borgulyáné Apáti Csilla vállalkozó Békésszentandrás, Cuki Cukrászda-Mrena Orsolya vállalkozó Békésszentandrás, Csanádiné Dudás Éva vállalkozó Szarvas, Csipai László vállalkozó Békésszentandrás, Eli-Nett Kft. Békésszentandrás, IRISZ Virágbolt Békésszentandrás, Istenes Lajos cukrász Békésszentandrás, Kiszél György Szarvas, Korbely János Szarvas, Oláh Géza vállalkozó Békésszentandrás, Ruzs Zoltánné kereskedő Békésszentandrás, Szarvas és Vidéke Takarékszövetkezet, Sztár Cukrászda Szarvas, Wolf Centrum Szarvas

Köszönjük a Művelődési Ház és Könyvtár dolgozóinak a verseny előkészítésében és lebonyolításában nyújtott segítségét, az egyesületben táncoló gyermekek szüleinek pedig a kitartó, fáradhatatlan munkájukat.

A Vértessy TSE Elnöksége

ÖNKORMÁNYZAT

Végre lesz csatorna

A sok forráshiány miatt elutasított pályázat után végre örömmel számolhatok be arról, hogy a Kormány 2002. június 21-én hozott döntése alapján megkezdődhet Békésszentandrás település rendszerváltás utáni legnagyobb beruházása, a szennyvízcsatorna-hálózat építés befejező üteme. A beruházás indítását az teszi lehetővé, hogy a Környezetvédelmi Minisztériumtól elnyert 84,4 MFt mellé elnyertük a Belügyminisztérium 211 MFt-os céltámogatását is. Megépül 13 km gravitációs vezeték, 7 km bekötővezeték, 1,7 km nyomóvezeték és 5 db szennyvízátemelő. A tervek szerint a kivitelezés 2002. novemberében kezdődik és 2004. júliusában fejeződik be. A munka indítása előtt rengeteg tennivaló van. Meg kell szervezni a Víziközmű társulatot,

közbeszerzési eljárás keretében pályáztatás útján ki kell választani a kivitelező céget és előteremteni a saját forrást. Az érdekeltek rövidesen tájékoztatást fognak kapni a teendőkről.

Arra kérném a csatornára váró tisztelt lakosságot, hogy minél többen támogassák a programot, mert csak kétharmados - 67%-os - támogatottság mellett lehet társulatot alakítani és az elnyert támogatást felhasználni. Használjuk ki a történelmi lehetőséget, építsük ki 100%-ban a csatornahálózatot, csökkentsük, majd szüntessük meg környezetünk terhelését, javítsunk életminőségünkön, emeljük ingatlanaink értékét és értékállóságát mindannyiunk örömére.

Sinka József
polgármester

A Pályázatfigyelő honlapján olvastuk:

Kiíró: Angyalföldi József Attila Művelődési Központ pályázata.

Pályázat címe: IV. Kárpát-medencei gyermekrajzfestivál „Hej, Rákóczi, Bercsényi”.

Pályázhatnak: 10-14 éves tanulók.

Beadási határidő: 2002. november 8.

Pályázhatnak a honi és a határon túli iskolák 10-14 éves tanulói egy alkotással. Pályázni lehet a Rákóczi-féle szabadságharc eseményeit bemutató alkotással, melynek technikája szabadon választott (rajz, tusrajz, festmény, rajz, akvarell, kollázs, montázs stb.), mérete 35x50 vagy 50x70 cm, kiállításra készen (paszpartuzva). A beadott alkotásokon fel kell tüntetni a pályázó nevét, életkorát, pontos lakcímét, iskolája és felkészítő tanára nevét, az iskola címét, telefonszámát, az alkotás idejét.

A pályaművek beadási határideje: személyesen **2002. november 7-8.**, postai úton **2002. november 8.**

A pályaművek beadásának helye: Angyalföldi József Attila Művelődési Központ, H 1131 Budapest, József Attila tér 4., tel: 452-4290, fax: 349-8151.

Csak a pályázati feltételeknek megfelelő és határidőre beérkezett munkákat fogadjuk el. A pályázat összdíjazása 250.000 Ft (kétszázötvenezer forint). A beérkezett alkotásokból szakmai zsűri bírálata után kiállítást rendezünk 2002. december 14 és 2002. december 27. között. Értesítést csak azok az alkotók kapnak, akiknek munkáit kiállításra elfogadták, illetve a pályázaton díjat nyertek. A kiállítás megnyitására és a díjak átadására gálaműsor keretében 2002. december 14-én 15 órakor kerül sor. A pályázatra beadott munkák személyesen átvehetők 2003. január 8-9-10-én. Postai úton nem küldünk vissza alkotásokat.

Rövid hírek

- A képviselő-testület június 24-én tartotta a nyári szünet előtti utolsó tervezett ülését, a képviselők elfogadták a II. félév munkatervét. Az önkormányzati választások előtt még egy ülést terveztek szeptember 23-ra. A téma a 2002. évi költségvetés I. félévi teljesítéséről szóló beszámoló, a község közrend közbiztonsági helyzete, a Bűnmegelőzési Egyesület, Bűnmegelőzési Közalapítvány és a Hunyadi János Általános Iskola beszámolója.

- A képviselő-testület rendeletet fogadott el a „közművelődésről”. A rendelet célja, hogy az önkormányzat a helyi társadalom, a helyi közművelődés adott állapot, igényei és lehetőségei ismeretében meghatározza a település közművelődési feladatait, törekvéseit, azonnali intézkedéseit, megalapozza közép- és hosszú távra a fejlesztés lehetőségeit. A közművelődés alapinfrastruktúrája az elmúlt évek fejlesztéseink köszönhetően biztosított, a jövőben a tartalmi munkára kell helyezni a hangsúlyt, erre szolgál a rendelet.

- A Kossuth-szobor pályázatunkat a Kulturális Örökség Minisztériuma 400.000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette. Az igényelt támogatásnak csak a 40%-át kaptuk meg, ezért csak nagyobb helyi támogatással valósítható meg a projekt.

- Önkormányzatunknál a Semmelweis napot július 2-án tartottuk az egészségügy területén dolgozó hölgyek és urak részére. Ez alkalomból röviden megemlékeztünk a nap névadójáról, Semmelweis Ignácra, az anyák megmentőjéről, és köszönetet mondtunk az elmúlt év eredményes munkájáért. Az ünnepség közös ebéddel zárult.

- Lakossági fórumra került sor Furugyban 2002. június 17-én. A fórumot önkormányzatunk és az ótemplomi Evangélikus Egyház képviselőjében Lázár

Zsolt evangélikus lelkész Úr tartotta. Fő téma az volt, hogy a furugyiak miért nem veszik igénybe a szociális ellátásokat, elsősorban az étkezést. Az elmúlt évek 34-es létszámához képest mára 1 főre csökkent a közétkeztetést igénybevevők száma. A szociális ellátást biztosító egyházközség kérdőíveken kívánja megtudni a lakosság véleményét. Fő téma volt még a bekötőút építése. Tájékoztatásul elmondtuk, hogy a kb. 90 M Ft-ba kerülő út vállalkozási szerződése szeptemberben kerül aláírásra, akkor tudjuk meg azt, hogy melyik cég építi, pontosan mennyibe kerül és mikorra készül el. Megállapodtunk a furugyiakkal, hogy havonta egy alkalommal a hivatal ügyfélfogadást tart a művelődési házban.

- A képviselő-testület július 8-án rendkívüli ülést tartott, melyen két fontos témában hozott döntéseket:

1) Mint ismeretes, a szennyvíz-program beruházására községünk elnyert mintegy 296 millió Ft-ot. Döntött a testület arról, hogy a beruházás lebonyolítására a Körös-vidéki Vízgazdálkodási Társulat egyesüléssel köt megállapodást a kivitelezés lebonyolítására.

2) A Szent László út korszerűsítésre beadott pályázat nem nyert, így a testület hosszas vita után úgy döntött, hogy 15 millió hitelfelvétellel ezt saját erőből nem oldja meg. A közlekedés biztonsága érdekében a Kálvin utcától az iskola bejárájáig 2 m szélességben, 380 m hosszan kerékpárutat épít az iskola felőli oldalra saját beruházásban.

Ugyancsak megépít az óvoda előtt egy 150 m² területű kavicstalapú + sóder alapú parkolót, mintegy 2 millió Ft értékben. Az építés rövid időn belül kezdődik és szeptemberig elkészül.

Sinka József
polgármester

HÍREI

BÚCSÚZUNK DEBRECENI JÓZSEF (1957-2002)

Mély megrendüléssel értesültünk a megmásíthatatlan tényről, hogy Debreceni József 2002. június 11-én meghalt. Településünk Képviselő-testületének 1994-től 1998-ig tagja, a mezőgazdasági bizottság elnöke volt. 1998-tól haláláig a Szociális és Népjóléti Bizottság külsős tagjaként megalapozott, körültekintő, őszinte véleménynyilvánításával segítette a bizottság munkáját. Az 1990-es évek elején időt és fáradságot nem kímélve aktív szerepet vállalt a helyi Polgárőr Egyesület megalapításában.

Távozása nagy űrt hagyott maga után, hiányozni fog közvetlensége és embersége.

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

FIGYELEM!

A MILLENNIUMI EMLÉKMŰ

(Polgármesteri Hivatal udvarán át a Körös-parton)
megtekinthető

április 1-től szeptember 30-ig

8 órától 20 óráig,

október 1-jétől március 31-ig 8 órától 16 óráig
(szombaton és vasárnap is).

SZERKESZTŐSÉGI KÖZLEMÉNY

Szerkesztőségünk a beérkezett kéziratok közlésének a lehetőségét tudja biztosítani, honoráriumot nem áll módunkban fizetni.

Tisztelt Olvasó!

Ismét nagyon fontos időszak előtt állunk. Előreláthatóan október hónapban önkormányzati választások lesznek, ezért fontos szabályozni lapunkban is a polgármester-jelöltek, képviselő-jelöltek bemutatkozásait.

Lapunk továbbra is minden jelölt rendelkezésére áll, de szigorúan az esélyegyenlőség alapján. A polgármester-jelölteknek lapszámonként 1-1 oldalt, a képviselő-jelölteknek 1/4 oldalt biztosítunk. Kérjük a pártokat, a jelölteket, hogy tartsák be ezen előírásokat és személyeskedésmentesen ismertessék programjukat.

Fabó István
felelős szerkesztő

Hírek a cserkészek életéről

Ha kicsi is a csapat létszáma, de az igazi cserkészéletre való felkészülést annál komolyabban veszi a csapat minden tagja. Ahhoz, hogy a jövőbe láthassunk, a jelen időben el tudjunk igazodni, ismerni kell történelmünk múltját. Őseink, elődeink életének ismerete nélkül a történelem számunkra élettelen, száraz értelmetlen tudás. A bennünket körülvevő világ megismerésére indult el május 17-én délután az 584. sz. Gábor Áron cserkészcsapat Szarvasról, a békésszentandrási 542. sz. Szent András cserkészcsapattal együtt egy kis autóbuzosos túrára. Rövid ismerkedés után a Hármaskörösön lévő Békésszentandrási Duzzasztóműhöz érkezünk. Ez a mű 1942. október 15-e óta tartja vissza a Körös vizét, hogy nagyobb területet lehessen öntözni. A Duzzasztómű rendeltetésének alapos megismerése közben a part közelében rajokban úszkáló ebihalakat is szemügyre vették az élesszemű kiscserkészek. Ezután buszba ülve Öcsöd községbe utaztunk. A falu büszkélkedhet azzal, hogy 1911-1912-ben Öcsödön élt és járt iskolába József Attila, nagy költőnk. Megkerestük a lakóhelyét és az iskolát, mely most, mint múzeum őrzi és elénk tárja az összegyűjtött József Attila emlékeket. A gazdag gyűjtemény a falu népének életét, valamint a munkájához szükséges kézi szerszámokat, eszközöket mutatja be. Sok időt nem tölthettünk itt, mivel még nagy út állt előttünk, de megígértük, hogy még majd visszatérünk. Ezután Kunszentmárton felé vettük utunkat. A 12 km-es

utat gyorsan megfutotta a kocsi, még mi közben cserkész indulókat énekelünk. Kunszentmárton város központjában sok nevezetességgel találkoztunk. A Városháza bejárata fölött olvastuk a táblán, hogy e város falai között őrizték a Magyar Szent Koronát, amikor a török 1541. szeptember 2-án elfoglalta Buda várát és Izabella királynő Fráter György kíséretében Erdélybe utazott. A főtéren található Országzászlót is megtekintettük, amelyet először még 1935-ben állítottak fel a Trianoni országcsönkítés után. Az I-II. világháború hősi halottak emlékére állított Hősök szobránál adtuk meg a tiszteletet a sok száz hősi halottra emlékezve. A szökőkút megtekintése után az Alföld egyik legnagyobb templomát csodálhattuk meg. Először kívülről, majd a plébános úr segítségével belülről. A Szent Márton tiszteletére épített templom belső díszítéséről könyvet lehetne írni. Tiszteletudó viselkedéssel fejeztük ki köszönetünket a látottakért, ahogy ez a cserkészekhez illik. Ezután még megkerestük azt a régi iskolát, ahol 1849 júliusában Kossuth Lajos toborzó útja alkalmával megszállt. Egy másik tábla írása szerint az akkori hídon 1845. október 13-án Széchenyi István itt kelt át a Körös folyón. Ennyi történelmi hely bejárása után cserkész dalok éneklése közben szerencsésen hazaérkeztünk, megköszöntük a vezető bácsinak és parancsnokunknak a tartalmas kirándulást és elköszöntünk.

Az 542. és 584. sz.
Cserkészcsapat cserkészei

**Következő lapzárta:
2002. augusztus 7.**

Gondoskodás a testvérfaluról, Kishegyesről

Felkészülés a lehetőségekre

Beszélgetés Sinka Józseffel, Békésszentandrás polgármesterével

Kevés település ápolja olyan példásan kapcsolatát, mint 1969 óta Békésszentandrás és Kishegyes. A Körösök csodálatos szépségű vidékéről ugyanis 1769 tavaszán majd száz család eredt útnak, mivel Bácska egyik völgykatlanában, a Bácsér (ma Krivaja) patak partján ingyenes házhelyet, szérút és szántóföldet ígértek nekik. A zsíros, jó földdek művelői aztán kétszáz év múlva nem tudtak ellenállni a kényszernek, hogy visszalátogassanak az „atyai házba”. Azóta a félbeszakadt közösség két része között mintha egy az országhatárt is átívelő szivárványhidat épített volna a történelem.

Elejében csak egymás ünnepeit látogatták szorgalmasan a két falu küldöttségei, sőt az egymással szoros barátságot kötő családok és magánemberek is, később azonban útra keltek vezetőik és fróik-történészeik, más szakembereik is egy-egy tárgyalás, tudományos előadás vagy irodalmi táborlátogatás kedvéért, miként a Sinka József vezette delegáció most a közelmúltban pusztán azért, hogy egy délelőtti beszélgetés során megismerkedjen Kishegyes vízellátási és szeméttárolási gondjaival, és legjobb szakemberei „rendelkezésre bocsátásával” segítsen azok megoldásában.

Sinka József polgármesterrel, a vérbeli kajakozóval, a Simon Fiala Tiborról elnevezett országos kajakverseny előestéjén beszélgettünk el Békésszentandrás, másnap ugyanis bokros teendői adódtak a harminketteszer megszervezett nagyszabású rendezvény eseményeinek irányításában.

- Békésszentandrás több nagy lépéssel Kishegyes előtt jár a korszerű ivóvízellátás és szeméttárolás megoldásában. A bácskai testvérfalut az apró kis vízközösségek reménytelen küzdelme jellemzi hosszú ideje, illetve a lépten-nyomon kialakított kis szeméttelpek jelenléte. Magától értetődő, hogy igen szennyezett szinte minden kút vize a faluban, s az egészségre is ártalmasak az

apró szeméttelpek, de a nagy szeméttelpek sem felel meg az alapvető higiéniai követelményeknek. Miként lehetne ezen a helyzeten változtatni? - kérdezzük.

- Úgy érzed, hogy Kishegyesen keresik a megoldást ivóvíz és szemét témájában. Mi megtehetjük, hogy megosztjuk tapasztalatunkat. Nekünk egy önálló vízművünk van, amely teljesen a miénk. Ezzel szemben - ha jól tudom - Kishegyesen tizenkét vízközösség működik, és teljesen ellenőrizhetetlen a vízminőség. Ez a szervezési forma nagyon kezdetleges. A falunak nincs víztárolója, csőtörésnél mindenféle szennyeződés kerül a vízbe. Tizenkétszer pedig képtelenség olyan apparátust létrehozni, amely gondot visel a víz minőségére, tisztaságára. Hogy teljes képet nyerjünk a jelenlegi helyzetről és meglegyünk a legjobb megoldásokat is, magunkkal vittük erre a megbeszélésre Fabó István víz-, út- és mélyépítő mérnököt, a Környezetvédelmi Minisztérium minősített ellenőreit, hogy kifejtse meglátásait. Próbáltunk ötleteket adni. Szakembereink tudnak szakmai segítséget is nyújtani. Ha lehetőség nyílik majd a cselekvésre, csak az tud lépni, aki kész programokkal rendelkezik. Lépéselőnybe szeretnénk hát hozni Kishegyest. Hogy mindig legyen kéznél egy olyan engedélyes terve, amelynek megvalósításához megteremtődhet a lehetőség.

- Szentendrásokon még létezik vízminőségi probléma?

- Igen érdekes, hogy noha távol élünk egymástól, nyers vizeink szinte azonosak: egyformán tartalmaznak vasat, ammóniát, gázt... De mi kezeljük ezeket a vizeket. Bekerülnek egy víztisztítóműbe, és olyan ivóvizet nyerünk belőlük, amely teljesen belül van az egészségi túrhatóssági határokon. Amióta a vízműtelep működik, nálunk nincs vízminőségi probléma. Ha most Kishegyesen szeretnénk ugyanezt megoldani, akkor egy 200-300 köbméteres víztároló létrehozásában kell

gondolkoznunk, hogy a nyomás ne ingadozzon nulla és hat atmoszféra között a csövekben. A glóbuszba kellene táplálni a kutakból a vizet. Ehhez szolgálhatnának jó alapul Fabó Pista tervei.

- A hulladéktelep kialakítása és szabályok működtetése sem kisebb feladat.

- Az uniós elvárásoknak megfelelően ma regionális lerakókat terveznek, hogy 20 négyzetkilométeren belül legalább százezer ember hulladékát tartalmazza. Ma már már az „egy település - egy szeméttároló” elképzelést nemigen támogatják. Arra kellene törekedni, hogy a három település egy lerakót hozzon létre. A miénket mi 70%-os támogatással építettük ki. Lerakóhelynek számításba jöhetnek az autópálya építése során kivájt bányagödörök. A kishegyesi téglagyár nagyödre is használható lenne regionális lerakóként, de szinte benne van a településben. A tározó fenekének agyagból kell lennie, amit vízzárává kell tenni, hogy a szennyeződés ne szivárogon le a vízerekbe. Természetesen a szakszerűen kiválasztott hely tulajdonjogát meg kell szereznie a községnek. Itt jönnek aztán a problémák, amikor szembe találjuk magunkat a tulajdonosok ellenállásával: „Márpedig földet el nem adunk!”

- Az emberi tényezőkkel is számolni kell, mint mindenütt a világban! Ez az amerikai filmek gyakori témája is...

- A kis vízközösségek egyik problémája a hegyesiek szerint is: miként megfizettetni a vizet? Nálunk kéthavonta számlázza a vízművek, de mi vízhasználati díjat is fizettetünk az államnak. A szolgáltatásokért fizetni kell, de azért vízminőséget kell produkálnunk. Ha megvan a vízmű, belátható időn belül a szennyvízvezetés problémájával is szembe találjuk magunkat, ám az nehéz dió lesz.

- Nyilván a szeméttárolással kapcsolatban is lesznek részletkérdések, amelyekkel nagyon nehéz lesz megbirkózni.

- Igen. Ha eljutottunk odáig, hogy megvan a lerakóhely, jön annak a gondja, hogyan kell oda eljuttatni a szemetet. Meg kell szervezni a hulladékgyűjtést! Mi sem tudtuk, hogyan is kezdjünk hozzá. Hulladékgyűjtő telkeket jelöltünk ki, de még nagyobb lett a baj, többfelé jutott el a szemét. A következőt találtuk ki: a falu minden részéről háromnaponként összegyűjtöttük a szemetet. A kommunális adót évi 5800 forintra emeltük, amit gond nélkül megfizetnek a polgárok. (Aki képtelen erre, azokat felmentik a fizetési kötelezettség alól.) Ezért ma már hetente egyszer elviszik a szemetet, és évente kétszer lomtalanítási akciót bonyolítanak le. Az adó formájában való megfizetés azért jó, mert ha mindenkivel szerződést kötünk, egész apparátust kellene foglalkoztatnunk, ami elvinné a bejövő pénz nagy részét. Megjegyzem egyébként, hogy az 5800 forintnak csak a fele vonatkozik a szemétszállításra, a másik feléből alapot képeztünk, amelyet kutak fúrására és más hasonló közcélokra használunk fel. Aki viszont 6-7000 forint közműfejlesztési hozzájárulást fizet, az mentesül a kommunális adó fizetésének kötelezettsége alól.

- Az önkormányzat fő célkitűzése?

- A lakossági jövedelmek megerősítése. Új munkahelyek kellenek ahhoz, hogy növekedjen a vásárlóerő. Azután a belső szolidaritás tudatának ébresztése. Ezt én már most sürgősen elkezdéném Kishegyesen is. Itt nálunk remekül működnek a civil szervezetek, ki-ki megcsinálja a maga kis dolgát. Ott is tudati változás kell! Az önkormányzatnak és a polgármesternek az a feladata mindenütt a világban, hogy megteremtse ehhez a hangulatot. „Fenntartható fejlődés” - ez az idei év minden második mondata a politikában, s nemcsak nálunk. Tervezni folyamatosan! És az emberi kapcsolatok minőségének javításán, átformálásán fáradozni! Ez a mi dolgunk.

Csordás Mihály

Vízi mentőket képez Szarvason a Vöröskereszt

Ez nem a Baywatch

Ugrás egy, illetve három méter magasságból, úszás ruhában, mélymerülés fejjel és lábbal, újjáélesztés bemutatása. Ilyen és ehhez hasonló vizsgakövetelményeknek kell megfelelniük azoknak a fiataloknak, akik részt vesznek a Békés Megyei Vöröskereszt vízimentő-képzésén Szarvason.

Priskin János, a Magyar Vöröskereszt Békés Megyei Szervezetének titkára kérdésünkre kijelentette, a hétfőn kezdődött és szombaton befejeződő képzés célja az utánpótlásnevelés. Mint mondta, végzett önkénteseik olyan üdülőhelyeken, mint Békésszentandrás vagy Szarvas látnak el szolgálatot a hétvégeken. A negyvenórás oktatás végén a tanulóknak - ahogy arra már utaltunk kemény követelményeknek kell megfelelniük.

- A vizsgán nincs jószívűség és nincs semmiféle engedékenység, hiszen a képzésben részt vevőknek esetenként emberéletért kell küzdeniük. Azzal pedig nem lehet játszani - hangsúlyozta Priskin János, aki arra is felhívta a figyelmet, hogy általában nem is sikerül mindenkinek megszerezni a nemzetközi követelményeknek megfelelő vízi mentéshez szükséges ezüst vagy bronz fokozatot. Az arany fokozatot két éve tevékenykedő vízi mentők kaphatják meg. A tanfolyam egyharmada egyébként az elméleti, kétharmada a gyakorlati feladatok elsajátításából áll. Utóbbi komoly fizikai igénybevételt jelent, az intenzív képzés ugyanis reggel nyolctól este hat óráig tart. Mellesleg, aki sikeresen teljesít a megmérettetésen, az sem ülhet nyugodtan a babérajain, ugyanis minden évben szintfelmérő vizsgán kell bizonyítani felkészültségét. A ellátást a Vöröskereszt biztosítja, s mint ahogy a szervezet

titkára fogalmazott, igyekeznek mindent megtenni azért, hogy a fiatalok az elvesztett kalóriát pótolhassák. Szarvason az önkormányzati üdülőben már több napja folyik az oktatás. A táborvezető Cs. Szabó András 1984 óta vízi mentő és 1991 óta a Megyei Vöröskereszt Vízi-mentő Szakbizottságának képzési felelőse. A szakember a hosszú évek alatt sok fiatal tanított meg az életmentés alapvető szabályaira. Van olyan tanítványa, aki jelen pillanatban Olaszországban dolgozik. A képzéssel kapcsolatban kifejtette, az elméleti oktatásban a vizek veszélyeiről, a vízi rendszet alapelveiről s az elsősegélynyújtásról tanulnak a fiatalok. A gyakorlati oktatás már más kategóriába tartozik. Annak egy részét még a szárazföldön kell elsajátítaniuk, majd ezeket az ismereteket a vízben kell százszázalékos biztonsággal végrehajtaniuk. Megtanulják a segédeszközök, például a dobózsák helyes használatát is.

- Két nagyon fontos alapszabályt mindenkinek az eszébe kell vésnie. Először is: sosem szabad egyedül a bajba került segítségére sietni, a görcsösen kapaszkodó fuldokló ugyanis sokkal könnyebben magával ránthatja az őt megmenteni igyekvőt. Másodszor: mindig valamilyen eszközt kell használni, ha nincs más, akár a fűrdőnadrágot kell odanyújtani, és azzal megpróbálni kihúzni. Mindenképpen meg kell előzni a kettős tragédiákat - hangoztatta Cs. Szabó András. A táborvezető megemlítette azt is, a fiatalok megtanulnak ruhában is menteni, ugyanis vészhelyzetben gyakran csak arra van idő, hogy a cipőt lerúgják magukról. Az oktató szólt arról is, hogy a kimentett személyeket - miután ellenőrizték életfunkcióikat -

mindenképpen orvosi ellátásban kell részesíteni. Azt akkor ugyanis még nem lehet tudni, hogy nincs-e valamilyen káros utóhatása a balesetnek. A vöröskeresztes mentőalakulatok és más szervezetek szakembereinek munkája szervesen hozzájárult ahhoz, hogy az utóbbi években jelentősen csökkent a fulladásos halálozások száma.

A jövő héttől pedig akár a tanfolyamot hamarosan befejező fiatalok is segíthetnek a bajba jutottaknak. Persze „nem dobják őket rögtön a mély vízbe”, minden esetben egy-egy tapasztalt, több éve vízimentőként tevékenykedő szakember mellett kezdik majd el munkájukat.

Papp Gábor

Leendő vízi mentők mondják

Sindel Imre, Békésszentandrás: Korábban is szeretttünk volna már elvégezni egy ilyen tanfolyamot, akkor azonban nem volt rá lehetőség. Most azonban szerencsére elindult a képzés. Jó a tábor, jó a társaság, jó itt lenni.

Lénárt Róbert, Békésszentandrás: Békésszentandrásról többen is érkeztünk egy haveri társasággal. A csapatból többen kajakozunk, s emiatt a képzést záró vizsgát is előrébb kellett hozni, miután a hét végén versenyünk lesz. Az oktatás egyébként jó, és szerintem senkinek sem válna a kárára, ha egy ilyen tanfolyamon részt venne.

Korbely György, Békésszentandrás: Én is a békésszentandrásai társasággal érkeztem, bár nem kajakozom, hanem táncolok. A vizet viszont szeretem. Egyébként Szarvas nincs messze, így minden reggel biciklivel érkezünk Szarvasra.

Bencsik Tamás, Békésszentandrás: Az oktatás gyakorlati részét jobban szeretem, mint az elméletet. Egyébként hasonlóan látom én is a tábor, mint a többiek. Túl sok újdonságot nem tudok hozzátenni az elhangzottakhoz.

Szító Katalin, Békésszentandrás: Szintén kajakozok és én is a békésszentandrásiakkal érkeztem. Ha elvégezzük a tanfolyamot, valamilyen szolgálatot mindenképpen el kell látni. Nem szeretnék viszont tragédia közelébe kerülni.

Tóth Judit, Békésszentandrás: Lénárt Robi, a szomszédunk szölt először arról, hogy van ez a tanfolyam, s bár én is Békésszentandrásról jöttem, a társaságot csak látásból ismerem. Nagyon sok mindent meg lehet itt tanulni, de azért remélem, éles helyzetben nem kell majd mentenem.

Balogh Tamás, Békésszentandrás: Szintén a békésszentandrásai sráccokkal érkeztem, bár én sem kajakozom, hanem táncolok. Hogy milyen lesz a szolgálat a tanfolyam után? Remélem, hogy mentőakcióra nem lesz szükség.

Házi Tibor, Békésszentandrás: Én is Békésszentandrásról jöttem, s hobbi szinten foglalkozom a vízi sportokkal, egyébként Tamáshoz hasonlóan a Vértessy Táncgyesület tagja vagyok. Remélem, jól sikerül majd a szombati vizsga.

Szabó Gergő, Békésszentandrás: A szentendrásai kajakházban sokan elvégezték már a tanfolyamot, bizonyos szinten mi is az ő példájukat követve vágtunk neki a képzésnek. Többször is jelentkeztünk a Vöröskeresztnél, s most itt vagyunk. A tábor különben kemény, de azért ki lehet bírni.

Kovács Csaba, Békésszentandrás: Szintén Békésszentandrásról érkeztem és én is kajakozom. Egyébként még csak most töltöm majd be a tizennegyedik évemet, így aztán én még nem vizsgálhatok, a legnehezebb gyakorlat különben az úgynevezett vontatás.

A Békés Megyei Napló nyomán
2002. június 27.

A legnehezebb gyakorlat az úgynevezett vontatás, amikor hátton úszva, csak lábbal tempózva kell kimenteni valakit.

A Békéssy János Helytörténeti Egyesület gyűjtéséből

JEGYZŐKÖNYV (folytatás)

10. kgy. 545/1946. ikt. sz.

Előadó főjegyző ismerteti a mezőtúri református egyházközség tulajdonában volt és ezidő szerint megváltási eljárás alatt álló legelőterület ügyét és előterjeszti az előjáróság határozati javaslatát. A képviselőtestület meghozta, elnöklő bíró kihirdette a következő egyhangú **véghatározatot:** Megállapítja a képviselőtestület, hogy Békésszentandrás községnek semminéven nevezendő saját legelője nincs. Volt ugyan bérelt legelője, amelyet a mezőtúri ref. egyházközségtől bérelt és amely legelőnek a területe 235 kat. hold volt, azonban ezt a területet mezőtúri igénylők között a mezőtúri ref. egyházközség többi legelőjével együtt kiosztották. Megállapítja a képviselőtestület azt a tényt is, hogy normális viszonyok között a község állatállománya olyan nagy, hogy nélkülözhetetlenül szüksége van a most bérelt legelőnél jóval nagyobb területre, amely terület szintén a mezőtúri ref. egyházközség tulajdonát képezte és kiterjedése a most bérelt területtel és hullámtérrel együtt mintegy 569 kat. holdat tenne ki. Nagyjából tehát arra a területre, amely a szarvasi határ mentén húzódó műútig terjed. Kétségtelen tény, hogy a község által bérelt legelőterület 1933-ig bérleti szerződés útján Békésszentandrás község állattartói részére biztosítottnak látszott, azonban ez az állapot megszűnt abban a pillanatban, amikor úgy a bérelt, mint az ezen felüli és a Mezőtúri ref. Egyházközség tulajdonában volt legelőterületet Mezőtúri igénylők között kiosztották.

Előzményként megállapítja a képviselőtestület, hogy Békésszentandrás községnek ez a rendkívül fontos ügye közérdekű voltánál fogva állandóan foglalkoztatta már hosszú évekkel ezelőtt is úgy Békésszentandrás község közönségét, mint az eljáró illetékes felettes hatóságokat és szakközegeket. Hivatkozik ebben az ügyben a képviselőtestület a Békésszentandrás község házán 1939. évi október hó 19-én a község vezetőségének és a község gazdaközönségének legelőkérdése ügyében felvett jegyzőkönyvre, amikor is a földművelésügyi minisztérium kiküldöttje a maga részéről is

igen fontos közérdeknek minősítette Békésszentandrás községnek örök tulajdonjogként való legelőhöz juttatását.

Az akkor és ebben az ügyben készült jegyzőkönyvi kérelemben a földművelésügyi minisztérium leiratában közölték, hogy érdemileg ebben az ügyben csak akkor tud dönteni, amikor a kishaszonbérletek alakításának, kisbirtokok és házhelyek szerzésének elmozdításáról s más földbirtokpolitikai rendelkezésekről szóló 1940. évi IV. t. c. hatálybalépése után annak végrehajtása tárgyában kibocsájtott rendelet megjelenik. Amint tudjuk, ez a törvény és ennek végrehajtási utasítása nem jelent meg, így a község ezen a réven a legelőhöz nem juthatott hozzá. A község előjárósága ekkor ahhoz a megoldáshoz folyamodott, hogy csereterületként szerzi meg a már szóbanforgó 569 kat. holdnyi legelő területet. A tárgyalásokat ilyen értelemben folytatta le. Újra és több ízben történtek helyszíni kiszállások úgy a földművelésügyi minisztérium részéről, mint a vármegyei gazdasági felügyelőség részéről. Végeredményben a tárgyalások és a helyszíni kiszállások arra az eredményre vezettek, hogy a földművelésügyi miniszter 1944 szeptember végén, tehát mintegy két héttel az orosz bevonulás előtt telefonon értesítette az előjáróságot, hogy a kérdést megoldotta, illetőleg a többszöri kiszállás és tárgyalás eredményeit összehangolva döntött. A miniszteri telefonrendelkezés szerint a döntés abban állott, hogy Békésszentandrás községnek, illetve Békésszentandrás község közönségének a Földművelésügyi Minisztérium 320 kat. hold ingatlan juttatott a Fábrián Béláné sz. Schvarcz Ilona Tiszaföldvár község határában fekvő pusztahéki gazdaságból azzal, hogy a már előzőleg a község és a mezőtúri ref. egyházközség között létrejött megállapodás értelmében Békésszentandrás község a kapott 320 kat. hold szántóföldet elcseréli a Mezőtúri ref. egyházközség tulajdonában állott 569 kat. holdnyi legelő területért. Ez a megállapodási mód azonban a közbejött események miatt elmaradt.

Az előadottak után a képviselőtestület Békésszentandrás speciális helyzetének és az állattartók fontos érdekeinek figyelembevételével mellett javasolja és a legnyomatékosabban kéri, hogy a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhözjuttatásáról szóló 600/1945. M.E. számú rendelet 19. és 29. paragrafusa alapján és ennek segítségével a Békésszentandrás község által bérelt 235 kat. hold 569 kat. holdra kiegészítve Békésszentandrás község gazdaközönségének, illetőleg állattartóinak juttassák öröktulajdonul. Hozzáfűzi a képviselőtestület a kéréséhez azt is, hogy a szóban forgó legelőterület Mezőtúrról cca. 20 km távolságra Békésszentandrás községtől cca. 2 km távolságra van. Mezőtúr felől a szóbanforgó terület csak kompon közelíthető meg, míg Békésszentandrás községből a megközelítés műútról történik. Amennyiben a község közönsége ezúton nem jut legelőhöz, örök időre közlegelő nélkül marad, mely ténynek a következményei pedig állattenyésztési és közlelmezési szempontból is kiszámíthatatlannak lennének, nem is említve a trágyatermés csökkenése folytán és a mezőgazdasági termelés rovására történő kihatását. Hogy a község kérelme mennyire indokolt és hogy az előadottak valóságnak megfelelnek, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a szóbanforgó legelő bérletéhez Békésszentandrás község csak 1936. évi febr. 16-án kelt 51.896/1925 O.F.B. ítélettel juthatott hozzá. Ezt megelőzőleg 1879 óta bérelte megszakítás nélkül a legelőt, azonban a szerződés minden 6 évben meg volt újítva és az a veszély fenyegette az állattartó gazdákat, hogy egyszer a tulajdonos önkénye, vagy más felfogása miatt kiesnek a bérletből. Ezt az állapotot szüntette meg a már hivatkozott számú O.F.B. ítélet, amely a legelőt kényszerbérlet alakjában juttatta Békésszentandrás községnek. Ez a kényszerbérlet 1953-ban szűnt volna meg. A képviselőtestület tudomása szerint a szóbanforgó legelőterületnek mezőtúri kisigénylők részére való kiosztása megtörtént. De

tudomása van a képviselőtestületnek arról is, hogy a legelőt a juttatottak nagyrésze otthagya, mert nem alkalmas szántóföldi művelésre, holott, ha a legelő rendeltetésszerű állapotában hagyják és mint ilyent juttatják Békésszentandrás község közönségének, az föltétlenül a kisemberek, elsősorban az egy tehemes állattartó gazdák érdekeit fogja közvetlenül, míg közvetve a fogyasztók és a nemzetgazdaság érdekeit.

A nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhözjuttatásáról szóló 600/1945. M.E. számú rendelet 19. paragrafusa kimondja: „...A községi közbirtokossági és társulati legelőt a megváltás alól mentesek. Ahol a községi legelőterület a szükségletet meghaladja, a meghaladó területet igénybe lehet venni.”

A 29. paragrafus pedig: „Az igénybe vett legelőket osztatlanul a község tulajdonába kell adni. A község legelőterületét, ahol szükséges és lehetséges, ki kell egészíteni.”

Ebből az következik, hogy Békésszentandrás községnek a szóbanforgó legelőterülethez mindenképpen és elsősorban joga van. Joga van pedig azért, mert legelőterülete, illetve a saját tulajdonában álló közlegelője nincs. Az említett legelő, közlegelőmivoltához kétség nem fér. Ezt már az O.F.B. eldöntötte, mikor a mezőtúri ref. egyházközség tulajdonában lévő legelő egy részét, mint közlegelőt kényszerbérlet alakjában Békésszentandrás községnek juttatta. Tehát ha úgy nézzük e kérdést, hogy közlegelő, akkor is a hivatkozott paragrafus rendelkezése szerint ki lehet egészíteni ott, ahol lehetséges. Az 1945-ös rendelkezéseiből pedig az következik, hogy ezt a közlegelőt nem is szabad lett volna kiosztani, mert ez a megváltás aló mentes. Összegezve az előadottakat, a képviselőtestület erős meggyőződése, hogy a szóbanforgó legelő kizárólag Békésszentandrás községét illeti, amiért is kéri ezen 569 kat. holdnyi legelőnek Békésszentandrás község közönségének részére közlegelőként való juttatását.

(folytatjuk)

Az 1831-es és 1855-ös kolerajárványok összehasonlítása

Hazánk súlyos történelmi viharai között sajnos még az iratok többsége is megsemmisült. A legrégebbi és legteljesebb megmaradt személyi iratok legegyszerűbb emberek adatait is tartalmazó anyakönyvek. Ezek 300-400 évre nyúlnak vissza a kis közösségekben is. A közeli helységeken a következő sorrendben kezdődtek az anyakönyvezések: Kunszentmártonban 1717-ben, Cibakházán 1745-ben (mint Szentendrason), Öcsödön 1748-ban (ref.), Szarvason 1788-ban (róm. kat.). Az 1894. évi XXXIII. tv. 1895 szeptemberétől bevezette az állami anyakönyvezést, egyben ezután csak ezt ismerte el hivatalosnak. Az 1995. évi LXVI. sz. levéltári tv. 24. §-a mindenkinek a saját anyakönyveit személyi jogként védi bizonyos időhatárokig. Ezek az időhatárok már az 1895. előtti valamennyi anyakönyvet bárki számára megtekinthetőnek rendelik el. Ezekből pedig megismerhetők a község fontos eseményei, fejlődése, nehéz és sokszor szomorú sorsa. Szinte mindenki tud a községet sem elkerülő sok járványos halálesetről, melyek évszázadokon át sújtották a lakosságot. Ha az anyakönyveket részletesebben értékeljük, kiderül, hogy évtizedenként alig akadt 2-3 olyan év, amikor kevés halottat kellett temetni. Sajnos ennél is ritkább volt az olyan év, amelyben nem a gyermekhalál uralkodott. Ebben a környék falvai hasonló sorsot mondhatnak magukénak. Az alábbiakban két szomorú év, a kolera sújtotta 1831 és 1855 adatait mutatom be:

	lakos- szám	éves születésszám			éves házasságok száma			éves összes halottak		
		kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó
1831	3900	166	47	-	39	14	-	260	87	-
1855	5400	209	60	10	53	17	2	225	69	3

	lakosság %-os aránya		összes éves születésszám %-os aránya			házasságok éves %- os aránya			összes halottak %-os aránya		
	1831/1000	1855/1000	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó
1831	72	-	76	21	-	71	25	-	74	24	-
1855	-	138	75	22	3	74	23	3	76	23	1

	7 év alatti halottak			házasságokévi születésszám			koleraiban elhaltak összesen		
	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó
1831	153	57	-	4,3	3,4	-	90	9	-
1855	95	24	3	3,9	3,5	5	71	15	2

	összes halottak közül 7 év alattiak %-os aránya			házasságokévi születésszám %-os aránya			koleraiban elhaltak az összes halottak %- ában		
	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó
1831	59	65	-	430	340	-	35	10	-
1855	42	35	100	390	350	200	32	22	66

	koleraiban elhalt 7 év alattiak száma			népességszám éves csökkenése			házasságokévi életben maradt iskoláskorúak		
	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó
1831	5	1	-	93	40	-	0,3	0	-
1855	17	10	2	16	9	7	2,2	2,1	7

	koleraiban elhaltak vallásonkénti %-os aránya			koleraiban elhalt 7 év alattiak az összes halottak %- ában			koleraiban elhalt 7 év alattiak a koleraiban halottak %-os arányában			népességszám számarány %-os csökkenése vallásonként		
	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó	kat.	ref.	zsidó
1831	91	9	-	3	2	-	6	1	-	70	30	-
1855	81	17	2	8	14	1	19	11	2	50	28	22

A táblázatokból megismerhetjük a két kritikus évben - vallásonként - a születések, házasságok, elhalálozások és a koleraiban elhaltak számát és azok egymásonkénti %-os arányát. Minthogy igen jelentős volt a 7 év alattiak száma, ezért ezek adatait külön kiemelem. A házasságokévi születési számból megtudhatjuk, hogy - közelítőleg hány gyerekesek lehetnek volna a családok, ha minden újszülött elérte volna az iskoláskort. Ha ezt összehasonlítjuk az iskoláskort megélték számával, megdöbbenhetünk azon, hogy 1831-ben a gyerekek tizede sem érte meg az iskoláskort, pedig a kolera tömegében a felnőtteket pusztította. Az 1855-ben megszületett gyerekeknek is csak kb. fele kerülhetett iskolába, pedig a koleraiban halottaknak kb. 2/3-a felnőtt korú volt.

Érthető, hogy mindkét katasztrofális évben népességszám csökkenés következett be. 1831-ben 133, 1855-ben 32 fővel csökkent a lakosság, pedig - az akkori években - 150-250 fővel nőtt a lakosság. A járvány 1831-ben a katolikusoknál VIII. 12.-IX. 25., a reformátusoknál VIII. 7-23. között sújtott. A zsidók anyakönyvezése csak 1850-ben (1895-ig) kezdődött a községben, így adat nincs 1831. évre. Más összeírásból név szerint tudjuk, hogy 1781 és 1831 között helyben 42 fő zsidó született és élt még 1848-ban is, de nemcsak helyi születésű zsidók házasodtak és haltak meg itt. 1848-ban 187 főt írtak össze a községben. Az 1855-ös járvány a katolikusokat VI. 21.-XI. 9., a reformátusokat VII. 9.-IX. 6., két zsidót pedig IX. 9-én juttatott sírba. Valamennyi halott személyi adatait az anyakönyvekből ismerjük. A katolikus anyakönyvbe 1831 előtt a halál okát nem jegyezték be, de az évben a koleraiban már megkezdtek a bejegyzést és mindannyiuknál megtaláljuk azt, hogy őket a Harcsásban temették el. A következő évtől már - új rovatok nyitásával, mások elhagyásával - megtalálhatók a halálok. A református anyakönyvben kezdettől - 1788-tól - beírták a halálokot. Az 1831. év a kolera nélkül is magas halálozású lett volna, a katolikusoknál bejegyzetlen okok következtében 160 főt vesztek el, a reformátusoknál 36 főnél sínlődést, hervadást, gyengeséget olvashatunk a halotti anyakönyvben, 1855-ben a kolera kívül a katolikusoknál 83 fő atrofia (sorvadás), 18 fő debilitás (elbutulás, Alzheimer kór?) miatt, a reformátusoknál pedig 24 kelevény miatt halt meg. A katolikusok 1855-ben már jelezték a temetés helyét, de nem is a temetőn kívül temették - többek között az akkor koleraiban meghalt dédapámat sem.

A református anyakönyvek magyar nyelvűek, a katolikusoké 1855-ben még latin nyelven készültek, a zsidók 1855-ben héber és német, kettős nyelvű nyomtatványokat németül töltöttek ki. Befejezésül megállapíthatjuk, hogy 1831-ről 1855-re a születések és a házasságok száma majdnem annyira nőtt, mint a lélekszám, a koleraiban kb. 15%-kal, a népességfogyás kb. 60%-kal alacsonyabb volt, az iskoláskorban is életben maradt gyermekek száma pedig a hétszeresére nőtt. Tehát az 1831. évi járvány sokkal pusztítóbb volt ez utóbbinál, habár utóbb négyszer több gyereket veszítettek el.

A moldvai csángó magyar Himnusz népies változata Klézséről:

„Már megvirradván éj után,
kérjük Istent leborulva,
münköt ez nap fáradván,
bűnbe ne ejtsen a Sátány.
Úgy foljon nyelviünknek szóllása,
ne hallhassék dúl-fúlása,
szemeinknek nyargalása
világ hiuságait ne lássa.
mind a hó tiszták lehessünk,
távoddzék minden restségünk,
józan legyen eledelünk,
hogy jóra forduljon testünk.
Hogy ez a nap jól elnyugogyék,
boldog éj rivánk következzék,
világtól szívünk búcsúzzék,
egy Isten tóllünk áldassék.
Dicsőség legyen Istennek,
Atya, Fiú, Szentléleknek,
egyenlő három személynék,
egy ... örök istenségnek, ámen.”
(Klézse Bartos Mihályné)

Az utolsó sor archaikus szava szándékosan lett kihagyva a félreértések elkerülése végett. A Himnusz szövege eredeti másolat, mely hűen tükrözi a déli csángók magyar nyelvjárását, ami a székes nyelvjárás egy változata.

-pad-

NYELVI KINCSEINK

A magyar nyelv kincsei

Bizonyára sokan ismerik a „Halotti beszéd” szövegét. A nyelvemlék a XII. századból a Pray kódexben maradt fenn. Nos, nemrégem rábukkantam egy néprajzi gyűjteményben a moldvai északi csángók kihalóban, de még meglévő beszédében a XII. századból származó nyelvjárásra:

„Jőjjötök, jőjjötök, andzsalok,
jőjjötök, jőjjötök, andzsalok,
könnyöbbszitek meg e lelket,
könnyöbbszitek meg e lelket.
Kennek nisenek bűnei,
kennek nisenek bűnei.
De műk vadzsunk nagy bűnössek,
műk vadzsunk bűnössek.
Jőjjötök, jőjjötök, andzsalok,
jőjjötök, jőjjötök, andzsalok,
napkeletről napszentületig,
napkeletről napszentületig.”

(Szabófalva 1973-ból,
Minuc Jánosné, Ferenc Mária,
szül. 1910.)

Teljesen egyedi, mágikus szemléletet tükröző képsor bukkan fel az északi csángó énekelt imaszövegben. Noha ez a gyűjtés adataiból nem derül ki, az invariáns ima vélhetően egyetlen funkcióhoz kötött: nagybeteg mellett énekelhették. Az éneklők az angyalokhoz fordulnak segítségért (jőjjötök, jőjjötök andzsalok/könnyöbbszitek meg e lelket.) majd letagadják, illetve magukra vállalják az égbe készülő haldokló bűneit.

-pad-

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék.”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Tapolcáról!

Aki a Balatonnál nyaral, látogassa meg ezt a szép városkát, amely a Tapolcai-medence központja. Környékén 14 bazalt-hegy emelkedik, melyek különlegesen szépen övezik a várost, ahová hét út vezet be. Sétánkat a Templomdombon kezdjük. Az államalapítás után itt épült fel Tapolca első keresztény temploma, a ma álló plébániatemplom elődje. A körülötte lévő épületeket a XV. században védőfállal erősítették meg. Itt találjuk az egykori iskolát és a kántorházat, amelyekben az oktatástörténeti kiállítás látható. Az itt végzett diákok a nyugati egyetemeken is megállták a helyüket, Tapolcai nevű tanulókkal Bécs és Pádua iskolai anyakönyveiben is találkozunk. Buda elfoglalása után a békés fejlődést a fegyverek zaja, a végvári harcok másfél évszázada szakította meg.

A XVIII. században fontos borkereskedelmi és vásárköz-

pont lett Tapolca. A város legnevesebb szülőtte Batsányi János (1763-1845). Ő a Petőfit megelőző korszak legnagyobb forradalmi költője. A *Kassai Magyar Múzeum* volt az első irodalmi folyóirat, melyet barátaival, Kazinczyval és Baróti Szabó Dáviddal indítottak út-

Batsányi János szobra
Fotó: B.M.

jára. A *franciaországi változásokra* című verséért belekeverték a Martinovits-perbe. Egy évet raboskodott Kufsteinben. Szabadulása után állandó üldöztetésnek volt kitéve. Napóleon bukása után Franciaországba emigrált. Újabb börtönbüntetését felesége, az osztrák költőnő, Baumberg Gabriella közbenjárására internálásra változtatták a hatóságok. Linzben éri őket a halál. Csaknem száz év múlva, 1934-ben szállítják haza hamvaikat a szülőföldre, hogy a linzi sírkő alatt örök nyugalomuk legyen a tapolcai temetőben. A Malom-tó partján található szépen gondozott sétányon áll Batsányi Jánosnak és feleségének szobra. A 200 éves vízimalomból kialakított szállodát a költő feleségéről nevezték el Gabriella Szállónak. A tó körüli házak adják a város igazi arcát; ugyanakkor a vízi színpad díszletét is a nyári ren-

dezvényeken. Érdekes kiállításokat találunk a sétányon. Ezek közül a legérdekesebb a Marton László Galéria, mely a szobrászművész alkotásait mutatja be. A Borászati Gyűjtemény és a Kerámia Kiállítás is szép élményt nyújt. Tapolca legnevezetesebb látványossága a híres Tavasbarlang, amely a városközpontban található. A sétánk hosszát evezéssel növelhetjük a bizarr sziklaalakzatok alatt haladva a kristálytiszt vízben. A Tapolcához csatolt Diszel egykori malomépületében egy képzőművész házaspár létrehozta az Első Magyar Látványtár Galériát, amely nem a hagyományos értelemben vett múzeum, egy kicsit más.

Tapolcai sétánkat a sümegi útról nyíló termálstrandon fejezhetjük be.

Üdvözléssel:

Bódi Mária

VADÁSZOLDAL

„A vadászat aktív természetvédelem”

Koronglövő verseny

Nagy szeretettel üdvözlöm az olvasókat! E hónapban a koronglövészetéről, és a Házi Versenyünkről írok egy pár sort. E havi vadlexikonban a vizek ragadozójáról, a vidráról olvashatnak.

Mielőtt belekezdenék a versenyen történtek ismertetésébe, szeretnék magáról a koronglövészetéről írni egy pár sort. Ez a versenyforma már nagyon régi sport, ami a lökészség fejlesztését segíti. A versenyző kipróbálhatja az ügyességét, reflexét, mellette pedig kulturáltan szórakozik. Magyarországon is nagy múltja van ennek a sportnak, több olimpiai bajnok sportlövőnk is volt. A sörétes puskával történő lövészet több válfaja jelenleg is olimpiai versenyszám. Kezdetben élő galambok röptetésével-lelövésével versenyeztek, majd ezt váltotta fel egy humánusabb megoldás, az agyagkorong. Ezért is nevezik még ma is sokan „agyagalamb-lövészetnek”.

Több versenyszám is létezik, mindegyiknek külön szabályai vannak (korong nagysága, iránya, sebessége, röppályája, korong száma és a lövés száma szerint csoportosítva). A közös bennük, hogy egy speciális szer-

Ennyi bevezetés után térjünk át a mostani évadnyitó versenyünkre, amelyen a mi vadásztársaságunk tagjai vehetnek részt, és minden évben megrendezésre kerül. Idén június 29-ére esett a verseny.

A verseny 9 órakor kezdődött ragyogó napsütésben és jó hangulatban. Pedig az előző éjszakai nagy vihar majdnem megijesztett bennünket. Mivel a versenyen a vadászok emberi élet kioltására alkalmas fegyvereket használnak, nagy gondot fordítunk a balesetvédelemre és a biztonságra. Mint minden verseny, ez is a lövészetvezető eligazításával és a lövési sorrend kisorsolásával kezdődött. Ezek után a versenyzők egymás után felálltak a lövállásokra, és elkezdődött a versengés. A versenyre 21 vadász nevezett és versengett váltakozó eredményességgel. Végig nagyon izgalmasan alakultak az események. Miután minden lövő letudta a maga 20 korongját, kialakult a végeredmény, amit az eredményhirdetés követett, az alábbi eredményekkel:

1. Fazekas Endre 20 találat
2. Ficzer Ferenc 18 találat
3. Kozák Zoltán 17 találat
4. Major Imre 16 találat
5. Csapkovics György 14 találat
6. Házi János 14 találat

kezet segítségével, egy vagy két korongot nagy sebességgel és váltakozó iránnyal a levegőbe dob ki, és ezt kell a versenyzőnek eltalálnia. A mi lőterünkön a gépek a mostani versenyen lettek lecserélve, a kor követelményeinek már megfelelő modern szerkezetre. A jelenlegi gépünk neve un. automata trapgép, mely egy meghatározott intervallumon belül (jobbra-balra 90°, le-fel 45°) véletlenszerűen dob ki egy 12 cm átmérőjű korongot, melyet a lövőnek el kell találni, maximum két lövésből. A korong narancssárga színű és könnyen eltörő anyagból van. A vadász 20 korongra lőhet, és a legtöbbet eltaláló a győztes.

Az első 6 helyezett tárgyjutalmat kapott, míg a dobogósok oklevél-díjazásban részesültek. A bajnok egy vándorszerleget kapott, melyet egy évig őrizhet, és ha háromszor elnyeri, akkor véglet az övé lesz. A józúd vadnyúlporékolt elfogyasztása után a vadászok gyakorolhattak a lőtéren, a többiek pedig a hűvösben beszélgettek, egy-két pohár hideg sör mellett. Ez a verseny jó gyakorlási lehetőség volt a július 13-ai területi bajnokságra. A kikapcsolódás mellett remélem mindenki jól szórakozott, és jövőre ismét megmérkőznek a vadászok a vándorszerlegetért.

VADLEXIKON

Vidra (Lutra Lutra)

A vidra a vizeink ragadozója. Gyakorlatilag egész Európában őshonos, állománya azonban sajnos nagyon megfogyatkozott. Európán kívül Ázsiában és Afrika északi részén él. Hazánkban sokfelé előfordul, de sehol sem gyakori. Folyó és állóvizeinkben egyaránt megtelepszik. Élete szo-

rosan a vízhez kötött, a szárazföldön nehézkesen mozog a rövid lábai miatt. Általában nem megy a vízparttól 150-200 méternél távolabb. Legfeljebb akkor, ha az egyik folyóból a másikba távozik. Helyét csak akkor változtatja, ha nincs elég tápláléka, vagy ha zavartják az emberek. A vidra közepes nagyságú ragadozó. Tömött bundája felül sötétbarna, a hasi oldal felé fokozatosan világosodik. Tövénél széles és a hegye felé keskenyedő farka szintén sötétbarna. Ujjai között úszóhártyát találunk, így az iszapban hagyott nyoma rendkívül jellegzetes. Az ujjain hatalmas körmök vannak, amelyek a táplálékszerzésben segítik. Körülbelül 130 cm hosszúra nő meg, beleértve a farkát is, amely a teljes hossz egyharmadát is kiteszi. Súlya elérheti a 15 kg-ot. Marmagassága 28-36 cm közé esik. Fogainak száma 36, melyek élesek és erősek. Látása és szaglása igen éles. Hangja hasonlít a füttyüléshez. Kitűnően úszik - a farkát használva -, orr- és fülnyílásait a víz alatt elzárja. Tápláléka főképpen halakból áll, de vízimadarakat, különböző emlősöket, békákat, puhatestűeket és rákokat is zsákmányol. Vadászat közben nagyon sokáig, sokszor 6-8 percig is kibírja a víz alatt anélkül, hogy levegőt szippantson. Táplálékát a parton fogyasztja el, a vízből

többnyire ugyanazon a helyen kapaszkodik ki. A vidra rendkívül falánk ragadozó, mert időnként - ha nem is éhes -, csupán kedvtelésből is gyilkolja a halakat. Ezért a halgazdálkodásokban és halastavakban nagy károkat is okozhat. Napi táplálékszükséglete kb. 1 kg. A vidra odúja folyók, tavak part-

vonalában van, kijárata a vízszint alatt, vagy sűrűn belógó gyökerek között nyílik. Vackát fűvel és mőhával béleli. Rendes tanyáján kívül rendszerint van még néhány alkalmi búvóhelye is. A párosodási idő a téli hónapokra, általában februárra esik. A nőstény április-június között, de leginkább májusban 2-4 kicsit hoz a világra, amelyek 30 napig vakok. Növekedésük viszonylag lassú, és késő őszig anyjukkal maradnak. Ivarérettségüket 2 éves korukban érik el. Hazánkban - megfogyatkozott száma miatt - védelmet élvez. Eszmei értéke 250.000 Ft. Bár nagyon kártékony, még a halgazdaságokban is csak külön engedéllyel, élve lehet befogni. Évszázados üldöztetése miatt (bundája gyönyörű) főként éjszaka mozog. Jelenlétére következtethetünk: már a fentiekben említett jellegzetes nyomából, félig elfogyasztott haltetemekből, és olyan „csúszdákából”, amelyeket a sárban vagy a hóban koptat ki, a vízbemázas közben. A mi vadászterületünkön is több helyen előfordul. Több példányát megtalálhatjuk a Hármaskörös környékén, a halastavaknál. De előfordul a „kubikgödörökben” és a holtágak egyes szakaszain is. Vigyázzunk, mert megszorítva védekezik, és a harapása szörnyű sebet ejt!

Az augusztusi lapszámban beszámolókat majd a vadásztársaságunk által szervezett területi koronglövő versenyről, melyen 3 egyesület versenyez egymással, évről-évre. A beígért játékokra is sort kerítünk, melyben kérdéseket teszünk fel (állatokkal lesznek kapcsolatosak), természetesen nyereményekért. A vadlexikon következő részében hazánk legismertebb és leggyakoribb apróvadjáról, a fácánról olvashatnak.

Major Attila
Tessedik Sámuel Vadásztársaság

Kajak-kenu

A diákolimpia országos döntőjét Velencén rendezték június 21-23-ig, ahová 14 versenyzőnk utazott el. Versenyzőink közül ezúttal minikajakosaink szerepeltek jobban. Nagy létszámú, 40-60 fős mezőnyben elért helyezésük dicséretet ér-

demel. Szabadidő sportolóink igen eredményesen szerepeltek és érmekeket szereztek.

Eredmények

MK-1 gyermek fiú II. évf. 2000 m. 9. Kovács László
MK-1 gyermek leány II. évf. 2000 m 10. Szín.Szandra

MK-1 gyermek fiú I. évf. 2000 m 21. Berényi Ádám

MK-1 kölyök leány III. évf. 2000 m 9. Berényi Diána

Szabadidő sportolók

MK-2 gyermek fiú I. évf. 500 m 2. Dinya Péter-Kurján Arnold

MK-1 kölyök fiú III. évf. 500 m 3. Révész Norbert

MK-1 gyermek leány II. évf. 500 m 3. Kóródi Krisztina

K-2 kölyök leány IV. évf. 500 m 4. Kóródi Katalin - Bodonyi Gabriella

Simon Fiala Emlékverseny

32. alkalommal rendeztük meg a Simon Fiala Tibor Emlékversenyt, melyre 19 egyesületből több mint 600 nevezés érkezett. A verseny szokás szerint a 10.000 m-es

Tízen indultak a kupáért és elég hamar kialakult egy hármas boly az élen és végül remek hajrával biztosan nyert Ákos. A három versenyző között volt a 15 éves szarvasi

200 m-en az EMO Bt. pénzdíját kapták a győztes versenyzők. A szolnoki Bauer Márton jutalma a pénzdíj mellett egy dióscukorból készített hajó is volt, melyet Sinka Jánosné - Panni néni - készített. Vasárnap délelőtt az 1000 és 500 m-es futamokkal folytatódott a verseny, melynek során versenyzőink több első helyezést is értek el és végül a csapatversenyben a harmadik helyen végeztünk. Legeredményesebb békésszentendrési versenyző Lénárt Róbert lett, aki a Klimaj János népi iparművész fadaragó által készített kajakot kapta, melyet Lestyán Goda Mihály és felesége ajánlott fel.

sát, azért, hogy ilyen szinten tudtuk megrendezni a versenyt.

Támogatóink:

Önkormányzat, EMO Bt. ARGOMEX KFT., Békés megyei Tüzeléstechnikai Vállalat, MEZÓMAG KFT., GALLIFARM KFT., Vasipari RT., Háztextília KFT., Békés megyei Kajak-kenu Szövetség, Kabai György hajóépítő, Dr Bíró Adrienn, Oláh Géza, Dr Simon Fiala János, Simon Fiala Szabolcs, Bencsik Imre vállalkozó /HARPOL Bt./, Szító Ákos, Lestyán Goda Mihály és felesége, Hutvágnerné Bencsik Mária, Hévízi Róbert, Dr. Hangya István.

férfi felnőtt futammal kezdődött a Simon Fiala vándorkupáért. Nagy örömmünkre félig hazai siker született, mert Szító Ákos - aki már szolnoki színekben indult - mégis csak itt nevelkedett, mindig szentendrési marad.

Urbanecok Endre, aki bár végül harmadik lett, de bátor, erőteljes versenyzésével kivívta mindenki dicséretét. Nagy versenyző válhat belőle. A kupát és a díjakat Simon Fiala Tibor fia- Simon Fiala Szabolcs - adta át.

Legeredményesebb női versenyző Szító Katalin lett, aki a Dr Hangya István által felajánlott szép vázát nyerte. Legeredményesebb utánpótlás versenyző díját - amit Hévízi Róbert ajánlott fel - Berényi Diána nyerte.

Végezetül szeretném megköszönni minden támogatónak a pénz- és tiszteletdíj felajánlá-

Eredmények:

K-1 férfi felnőtt 10000 m 8. Szabó Tamás, 9. Krajcsovicz György

MK-1 kölyök leány III. évf. 2000 m 1. Berényi Diána, 5. Oláh Anita

MK-1 kölyök fiú III. évf. 2000 m 8. Révész Norbert, 14. Losonczy Imre

K-2 férfi ifi 5000 m 2. Sindel Imre - Bencsik Tamás
 K-1 női ifi 5000 m 5. Sztó Katalin
 MK-1 gyermek fiú II. évf. 2000 m 4. Kovács László, 11. Csonki Róbert
 MK-2 gyermek leány II. évf. 2000 m 2. Aszódi Diána - Csi-pai Ildikó
 MK-1 gyermek leány II. évf. 2000 m 2. Szín Szandra, 4. Kóródi Krisztina
 MK-2 gyermek fiú I. évf. 2000 m 5. Dinya Péter - Kurján Arnold
 MK-1 gyermek fiú I. évf. 2000 m 8. Berényi Ádám
 MK-1 gyermek lány I. évf. 2000 m 3. Gázsó Barbara, 4. Peirás Viktória, 5. Ugyan Hajnalka
 K-2 kölyök leány IV. évf. 2000 m 1. Bodonyi Gabriella - Kóródi Katalin
 MK-1 gyermek fiú előkészítő 2000 m 5. Kurján Edit, 6. Dávid Zoltán, 7. Mrena Lajos, 8. Kovács Tamás, 9. Csonki Gergő
 MK-1 előkészítő leány 2000 m 3. Bencsik Ágota

K-2 férfi felnőtt 200 m 4. Lénárt Róbert - Krajcsovicz György
 K-4 férfi felnőtt 200 m 5. Pálinkás András - Bagaméri László, Tóth Tibor - Szabó Tamás, 6. Krajcsovicz György - Nuver Gábor -, Vass Zoltán - Lénárt Róbert
 K-1 férfi ifi 1000 m 5. Bencsik Tamás
 K-1 serdülő fiú V. évf. 1000 m 7. Simon Tamás
 K-1 férfi felnőtt 1000 m 6. Krajcsovicz György
 K-1 női ifi 1000 m 4. Sztó Katalin
 K-1 serdülő fiú VI. évf. 1000 m 1. Lénárt Róbert, 4. Szabó Gergő
 K-2 férfi ifi 1000 m 3. Sindel Imre - Bencsik Tamás
 K-2 serdülő fiú VI. évf. 1000 m 1. Lénárt Róbert - Szabó Gergő
 K-4 férfi felnőtt 1000 m 2. Krajcsovicz György - Nagy Károly -, Patkó Róbert - Tóth Tibor
 K-2 kölyök fiú III-IV. évf. 1000 m 4. Révész Norbert - Losonczy Imre

K-1 férfi ifi 500 m 8. Sindel Imre, 9. Bencsik Tamás
 K-1 serdülő fiú V. évf. 500 m 9. Aszódi Attila
 K-1 férfi felnőtt 500 m 6. Krajcsovicz György
 K-2 férfi felnőtt 500 m 5. Bagaméri László - Krajcsovicz György
 K-1 női ifi 500 m 5. Sztó Katalin
 K-1 serdülő VI. évf. 500 m 2. Lénárt Róbert, 4. Szabó Gergő
 K-2 férfi ifi 500 m 4. Bencsik Tamás - Sindel Imre
 K-4 férfi felnőtt 500 m 4. Bagaméri László - Nagy Károly - Krajcsovicz György - Patkó Róbert, 5. Vass

Zoltán-Bencsik Tamás-Sindel Imre-Nuver Gábor
 K-2 serdülő fiú V-VI. évf. 500 m 1. Lénárt Róbert - Szabó Gergő
 K-2 kölyök fiú III-IV. évf. 500 m 4. Berényi Ádám - Kovács László, 5. Bohák Ádám - Ambrus Balázs
 K-2 kölyök leány IV. évf. 500 m 1. Berényi Diána - Szín Szandra, 2. Bodonyi Gabriella - Kóródi Katalin
 K-4 kölyök fiú V. évf. 500 m 3. Bohák Ádám - Ambrus Balázs - Dinya Gábor - Losonczy Imre

Fabó István

**Anyagi helyzetével
 elégedetlen embereket várok
 sok szeretettel csapatommal.
 Mi abból élünk, amit mások
 utálnak csinálni.**

*Érdeklődni a 60-372-871-es
 telefonon lehet.*

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadója: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkesztő: Szerkesztői Bizottság

Tagjai: Benedek Erika, Bódi Mária, Horváth Sándorné, Molnár Imre Zoltán, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Fabó István

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

SPORT

LABDARÚGÁS

Második helyen végzett a Hunyadi SE a megyei II. osztályú bajnokságban. Ebből az alkalomból kértem egy beszélgetésre Bobvos Jánost - a Hunyadi SE elnökét.

- Gratulálok a csapat sikeréhez, ahhoz, hogy az ezüstéremmel megszerezték a jogot arra, hogy ősztől a megyei I. osztályban szerepelhessen a csapat. Hogyan értékelte az elnökség az eltelt bajnoki szezont?

- Köszönöm a gratulációt és a lehetőséget, hogy itt az újság hasábjain keresztül is lehetőséget kaptam arra, hogy válaszoljak a kérdésekre. A bajnokság elején az elnökség célkitűzésként az 1-3. hely megszerzését tűzte ki, amit maradéktalanul teljesítettünk. A 2. hely nagy öröm, amiért köszönetet kell mondanom a játékosoknak, edzőknek, szurkolóknak, mindenkinek aki segítette a csapat szereplését. Az elnökség biztosította a feltételeket mind anyagilag, mind a játékosállomány tekintetében, a játékosok pedig tették a dolgukat, aminek az ezüstérem lett az eredménye. Ezzel a szerepléssel lehetőség nyílt arra, hogy ősztől a megyei I. osztályban induljunk.

- A bajnokság menetét vizsgálva, végig az élbolyban tanyázott a csapat, időnként meg-megcsillant a bajnokság megnyerésének a lehetősége is. Volt ennek reális alapja?

- Játékosállományt tekintve nem voltunk gyengébbek a vetélytársunknál, talán kis szerencsével megnyerhettük volna a bajnokságot, hiszen a bajnok Gádorost otthonában legyőztük. Az elnökség ilyen mélységben nem boncolta a bajnoki szereplést, az a szakemberek dolga. Azonban általános vélemény, hogy azért nem nyertük meg a bajnokságot, mert a mezőny második felében levő csapatoktól kaptunk ki, akiket illetett volna megverni. Végeredményben azonban úgy érzem, hogy Gádoros megérdemelten lett első és a mi 2. helyünk is biztos volt.

- Beszéljünk most már a csapat további programjáról. Milyen

célkitűzést határozott meg az elnökség a megyei I. osztályban. Együtt marad-e a játékosállomány?

- Az elnökség megvizsgálta a megyei I. osztályú szereplés lehetőségét és vita sem volt arról, hogy nevezünk az I. osztályba. Igaz ennek magasabb nevezési díja és egyéb kötelezettségei vannak, de ezeket teljesíteni tudjuk. Gondolok itt az edzői végzettségekre, a megnövekedett rendezői gárdára, a pálya körüli kerítésre, külön bejáratú öltözőre, fürdőre, ami már az idén megvalósult. Az elnökség úgy látta, hogy mind az anyagi, mind a tárgyi feltételek adottak, ezért bátran neveztünk. Célként a biztos bennmaradást határoztuk meg. Nincs meghatározva a számszerű eredmény, csak az, hogy minél jobb játékkal biztosítsák jövőre is az I. osztályú tagságot. Ehhez a szerepléshez kell ez a játékosállomány, mely az elnökség megítélése szerint alkalmas erre a feladatra. A Maklár elleni edzőmérkőzés után a csapaton belül némi nézeteltérés volt tapasztalható, de ez mára rendeződött és a játékosállomány együtt marad. Igazolni nem akarunk játékost, erre anyagi lehetőségünk sem lesz. Folytatni kell a tehetséges fiatalok beépítését a felnőtt csapatba. Persze szívesen látunk olyan volt szentandrási játékosokat, akik valamikor nálunk játszottak és újra itt akarnak szerepelni.

- A szakmai stáb összetétele változott-e az előző időkhez képest?

- Az elnökség eddig is mindig egy bajnoki évre határozta meg az edzők személyét. Ez ezután is így lesz, de egy csapathoz egy felelős vezető lesz kinevezve. Így a felnőtt csapatnál Varga László lesz az edző, az ifjúságnál Szín János, aki a technikai vezető is lesz. A közvetlen utánpótlással - gondolok itt a Bozsik-programra és a Góliát programra - Bencsik János foglalkozik majd. A serdülő csapat edzői tiszte egyenlőre betöltetlen, de rövidesen megoldódik majd. A megyei I.

osztályban szigorú feltételek vannak, mert a felnőtt csapat edzőjének B.licenccel kell rendelkezni, de Varga László vállalta, hogy elvégzi ezt a tanfolyamot. Előírás, hogy a csapathoz kell egy egészségügyi végzettségű szakember és gyúró is. Így felkértük Győri Jánosnét, akik elvállalta a felkérést. A gyúró Nagy Lajos, aki már tavaly is ellátta ezt a feladatot. A mérkőzéseken a hangosítást, tájékoztatást továbbra is Sinka Imre /Pisze/ végzi.

- Mikor kezdődik a felkészülés?

- Varga László edző úgy hirdette meg, hogy július 8-án játékosértekezlettel kezdenek, mely után megkezdődik a kemény felkészülés. A bajnokság augusztus elején kezdődik, a sorsolást még nem ismerjük.

- Végezetül mi az, amit még el szeretnél mondani az olvasóknak, a szurkolóknak?

- Két év alatt ez a csapat végig fejlődésben volt, ez eredmé-

nyekben is megmutatkozott. Tavaly ötödik, idén második hely, a szurkolók számának növekedése, ez mind a fejlődés eredménye. Az elnökség célként tűzte ki azt is, hogy a közönséget kiszolgáljuk és jó játékkal örvendeztessük meg őket. Ezt úgy érzem, hogy teljesíteni tudtuk. Én megköszönöm elsősorban a játékosoknak, az edzőknek és mindenkinek a segítségét, akiknek aktív közreműködésével ősztől megyei I. osztályban szerepelhet a gárda. Természetesen meg kell említenem a szponzorokat, támogatókat, akiknek anyagi segítsége nélkül nem tudtuk volna mindezt végrehajtani. Továbbra is kérek mindenkit, hogy támogassanak bennünket, hogy a céljainkat elérhesstük.

- Köszönöm a beszélgetést és sok sikert kívánok az őszi szerepléshez, ahhoz, hogy minél több győztes mérkőzésen örvendezzenek majd szurkolóink.

Fabó István

SAKK

Befejeződött az iskola és ezzel együtt a tanév sakksezonja is. Az utolsó megyei verseny Gyulán volt május 25-én, ahol sakkszakkörünkben 7-8 gyerek vett részt. Csipai Levente, Molnár Kati és Kanik Renáta itt is kiemelkedően szerepeltek korosztályukban, mindhárman ezüstérmes szerepelt. Június 1-jén volt az utolsó, Szabadidős Klub által szervezett sportnap. Ennek keretén belül Szarvason sakkversenyt is rendeztek. Itt a Kurján testvérek sakkoltak eredményesen.

Az év lezárásaként szeretném felsorolni volt növendékünk, Csipai Levente tavaszi sakkeredményeit, amelyekkel még mindig iskolánk és községünk hírnevét öregbíti:

- 2002. március 10. Mezőberény: Nutricia Kupa - ifjúsági I. helyezés

- 2002. március 15. Szarvas: Március 15. Kupa - férfi IV. helyezés

- 2002. április 20. Mezőberény: Henkel Kupa - férfi VI. helyezés

- 2002. május 1. Dévaványa: Alapítványi Csapat Sakkverseny - férfi II. hely

- 2002. május 4-5. Orosháza: Orovecz László Nemzetközi Sakkverseny - férfi középmezőny.

Legközelebbi megmérettetésünk pedig újra Szarvason lesz augusztus 9-17. között a IX. Szent István Király Kupán, ahol nemzetközi mezőnyben mérhetik össze gyermek és ifjúsági versenyzőink is erejüket. (Erről a jelentős versenyről az jut eszembe, hogy szinte mindegyiken indultak eddig is szentandrási gyerekek, és igen szépen szerepeltek minden alkalommal, mindig az élmezőnyben, a helyezettek között végeztek). Reméljük, hogy a versenyen az idén is sok sakkszakkörös vesz részt, és megújult erővel, kipihenve kezd neki az új tanév első igazi erőpróbájának.

Jó pihenést, kellemes vakációt kívánok minden kis sakközőnek.

Molnár Józsefné